Dora "tevgera hundir" hate ser girtîgehan...

LI GIRTÎGEHA DIYARBEKIR HOVÎTIYA DEWLETÊ

(Navenda Nûçeyan) Êrîşên dewletê yên hovane tu sînoran nas nakin. Dewleta Tirk a dagirker li her derê "tevgera hundir" dimeşîne; gelê Kurd bi tevayî nisîbê xwe ji van êrîşên ku bi navê tevgera hundir tên kirin distîne. Bomba barankirin û valakirina gundan, di bajaran de "cînayetên qisasnediyar" û niha jî dor hate ser girtîgehan. Girtîgehên Bûca û Diyarbekirê bûn hedefa tevgera hundir.

Leşker, polîs û tîmên taybetî yên dewleta devbixwîn, di roja 3.2.1993'an de girtin ser Girtîgeha Diyarbekir; bi dar, jop û palaskayan êrîşî girtiyan kirin. Di êrîşê de, di ser 20 kesî de grtî birîndar bûn. Hêzên dewletê dest danîn ser daktîloyên girtiyan; mêvantiya navbera qoxûşan û nûnertiyê qedexe kirin. Di vê êrîşê de 160 girtiyan kutan xwarin û îşkence dîtin.

Hê birînên vê êrîşê baş nebûbûn; hêzên dewletê di roja 9.3.1993'an de careke din êrîşî girtîgehê kirin. Di vê êrîşa bi hovîtî de di ser 200 kesî de girtî birîndar bûn; ji vana 69 kes birînên wan giran in. Xebatkarê radyoya Alman Stephan Walberg jî para xwe ji kutan û îşkencê stand û birîndar bû. Li gor nûçeyên ku gihîştin destê me rewşa Stephan Waldberg giran e.

Hêzên dewletê bi tenê qîma xwe bi girtîgeha Diyarbekir neanîn; di roja 9.3.-1993'an de bi bahana tunelê êrîşî Girtîgeha Bûcayê kirin. Di vê êrîşê de 21 girtî birîndar bûn; piştî vê bûyerê 54 girtî ketin greva birçîbûnê.

Ji bo protestokirina êrîşên dewletê yên li ser gelê Kurd û tadaya li ser girtiyan, di roja 12.3.1993'an de li Diyarbekir esnafan dukanên xwe girtin. Di roja 11.3.1993'an de jî li Diyarbekir, ji bo protestokirina êrîşên li dijî girtiyan, bi molotofê çend cîh hatin şewitandin. Girtîgeha Diyarbekir li ser îhlalkirina mafên xwe û êrîşên dewletê dest bi greva birçîbûnê kirin.

Serdozgerê Komarî yê Diyarbekir Fahrî Kasirga, li ser bûyerên girtîgehê ewha peyivî: "Divê li girtîgehê bûyera nûnertiyê bê rakirin. Dê ji bo daktîloyê destûr neyê dayin. Dê hevdîtin ji 15 rojan carekê çêbibin. Em danezana Wezareta Edaletê ya di derheqê sûcdarên terorê de bi cîh tînin. Girtiyên ku van tişten qebûl nakin dest bi greva birçîbûnê kirine."

Şûbe Komela Mafên Mirovî ya Diyarbekir ji bo lebata acîl (Acil Eylem) bangî Rêxistana Efê ya Navnetewî kir.

MEDYA GÜNEŞİ

Onbeş Günlük Haber - Yorum Gazetesi

16-28Şubat 93
Yıl: 5
Sayı: 24
8000 TL
(KDV Dahil)

LI PEY SERHILDANA ŞÊX SEÎD

Van tiştên han fersendekî dîrokî anîne ber me. Divê em vê fersendê hunda nekin. Divê em baş bizanibin ku îro hêza me çiqas mezin dibe bila bibe, eger em bi mesûliyetekî dîrokî li meselan nenêrin, ji sebebên têkçûna hemû serhildan û berxwedanên Kurdistanî dersan negrin û bi biryardarî mudaxaleyî meselan nekin, têkçûn her gav dikare bê holê. Ev têkçûn wê têkçûna me hemûyan be. **Rûpel.2**

KUŞTINA MUMCU Û HESABÊN DEWLETA TIRK

Rûpel.16

✎ Yeni Dünya Düzeni — Sayfa. 4

✎ Mölnn Olayı ve Bazı Gerçekler — Sayfa.5

✎ Devrimci Partide Kadro Sorunu (3) — Sayfa.6

✎ Dr. Kawa Azizî İle Söyleşi — Sayfa.7

✎ Osman Aytar'ın Tutuklanmasına tepkiler — Sayfa.8-9

✎ Bi Çerkezê Reş Re Hevpeyvîn — Rûpel.10-11

✎ Zerdüşt ve Tarihteki Yeri — Sayfa.12

Balveren köyünde başka bir dram

İNSANLAR YARI ÇIPLAK KARDA BEKLETİLİYOR...

Medya Güneşi (Şırnak)...Şırnağın Balveren köyünde Güçlükonaktan farklı olarak başka bir dram yaşanıyor. Koruculuğu kabul etmeyen köylülerin evleri özel yetiştirilmiş 10'a yakın köpekle birlikte basılıyor. Köylüler, "Köpekler bizde kümes hayvanı bırakmadı. Karda çıplak ayakla beklemekten ayaklarımız yarı felç"oldu dediler.

Bugün Kürdistanda vahşetin her türlü uygulanmasına tanık oluyoruz. Devlet, koruculuğu kabul etmeyen yerleşim merkezlerine gıda ambargosu uygulayarak, aç bırakmanın yanında yeni işkence yöntemlerini devreye koyuyor. Bu yerleşim merkezlerinden biri olan Balveren köyünde yaşananları, adları bizde saklı olan iki köylü şöyle anlattı: **Devamı s.14**

"gözyaşı izleri" **Foto : Medya güneşi**

Devlet terörüne karşı tepkiler büyüyor

Foto : Medya güneşi

KİRLİ SAVAŞ LANETLENDİ

Belçika'nın Başkenti Bruksel'de "TC'nin Kürdistan'da başlatmış olduğu imha politikalarını protesto etmek amacıyla" yapılan açlık grevini desteklemek için İstanbul, Adana, Mersin ve İzmir'de 1 haftalık açlık grevleri gerçekleştirildi.

İstanbul'da Bir Grup Yurtsever ve demokrat Adına Eşber yağmurdereli, İmam Doğan ve Rıza Erdoğan imzalarıyla açlık grevine ilişkin 6.3.1933'de yapılan basın açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Son yıllarda ivme kazanan Kürt halkının ulusal demokratik haklar ve eşitlik uğruna yürüttüğü mücadeleye karşı, Türk devlet yöneticileri, savaşın ahlaki normlarını bir yana bırakarak, kirli bir savaşa yönelmiştir. Savaş 21 Mart 1992 Newroz bayramıyla birlikte, yıllardır uluslararası alanda uygulamada

Devamı s.14

www.kurdishstudies.net

ROJEV

LI PEY SERÎHILDANA ŞÊX SEÎD

❄ Osman AYTAR

Di sala 1925'an de li Kurdistanê serîhildanek têkçûbû. Hêzên T.C'ê yên dev bi xwîn li her derê agir dibarandin. Di cî de înfazkirin, muhakemekirin, dardekirin, gund û bajaran wêrankirin û hovîtiyên din ên TC'ê bêperwa dom dikirin. Lê serokên serîhildanê li ber sêdarê jî bi şiarên xwe bersîva dijmin didan. Xebera mêrxasiya wan, bi şiaran ve di xemilî û li asîmenên Kurdistanê belav dibû.

Şêx Seîdê Kal digot: "Dûmahika jiyana min a tebiî hat. Ji bo ku ez xwe di riy milletê xwe de feda dikim, ez qet ne poşman im. Di pêşerojê de li hember dijmin, ji bo me şermnekirina neviyên me besî me ye."

Dr. Fuad weha bersîva dijmin dida: "Minahd kiribû ku ezê di riya welêt de rojek jiyana xwe feda bikim. Tu şika min tune ye ku rojek wê li ser axa ku em il ser tên îdamkirin, ala serxwebûnê bê danîn."

Abûqat Hacî Ahtî bi qîrîna xwe guhên dijmin kerr dikir: "Bijî îdeala Kurdayetî, bijî Kurdistan!"

Û van şiar û qîrîn an dom dikirin...

Di ser vê serîhildanê de 68 sal derbas bû, lê her ku diçe mîras û mesajên wê di tekoşîna îroyin de hîn baş cihê xwe digirin û ji bo pêşerojê hîn çêtir riya me rohnî dikin.

Munaqaşeyên li ser naveroka vê serîhildanê -ku bi navê Şêx Seîd jî tê binavkirin- jî îro hîn zelal bûne. Sebebên vê yekê pirr in. Lê yê muhîm, şiyarbûna netewî û pêşveçûna tekoşînê ye. Her ku şiyarbûna netewî û tevgera rizgarîxwaz a Kurdistanî pêşve diçe, mirasên Serîhildana Şêx Seîd û serîhildanên din di tekoşînê de hîn zêdetir tên parastin û jiyandin. Ev jî tesîre derewên T.C'ê hindik dike û ji bo vê yekê jî parastvanên îdeolojiya resmî mecbûr dimînin ku hin derewên "nû" bibînim.

Çîrokên Genî yên T.C'ê

Lê ev derew jî nikarin êdî rastiya Serîhildana Şêx Seîd ji raya giştî veşêrin, dinê bixapînin, xelqê "îqna" bikin. bi dehsalan parastvanên îdeolojiya resmî bi çîrokên genî tesîrekî mezin li ser dîtinên di derheqê Serîhildana Şêx Seîd de kirin. Yên ku bi navê "paşverûtî" Serîhildana Kurdistanê ya 1925'an sûcdar dikirin û digotin ev tevger "kevneperest"e ne tenê rasterast parastvanên îdeolojiya resmî bûn, pirraniya komunîst û çepê Tirkan -hema hema temamê wan- jî bi pîvanên Kemalîstan Serîhildana Kurdistanê şîrove dikirin. Wana serîhildan û berxwedanên ku piştî Tevgera Şêx Seîd çêbûn jî bi berçavkên Kemalîstan şîrove kirin û mora "kevneperesteyê" li wan xistin. Heta komunîstên Tirkan bi vê yekê jî neman û ev çîrokên genî birin platformên navnetewî yên komunîstan. Êrîşên ku hêzên T.C'ê birin ser komunîst û çepê Tirkan jî heşê wan neanî serê wan.

Lê zora rastiyên dîrokî û tekoşîna netewî û civakî ya Kurdistanê di guherandina dîtinên van hêzên çep de rolek mezin leyistin. Di vê pêvajoyê de parastvanên îdeolojiya resmî jî çend caran îdîayên xwe guherandin. Carna gotin "îrticaî" yanî olî ye, carnan gotin "pêçiya Îngîlîzan" têde heye. Carnan jî her du îdîa bi hev re avêtin holê. Kîjan, çi wextn. Li hesabê wan hat wî derxistin pêş. Di destpêkê de gotin "îrticaî" ye û ji bo vê yekê jî hukûmatekî nû hate damezirandê. Lê Şêx Seîd û hevalên wî di "Dadgeha îstiklalê" de bi îdîaya "damezirandina Kurdistanekî serbixwe" hatin sûcdarkirin. Li ser mesela Musilê, ji bo ku di navbera T.C'ê û Îngîlterê'de nakokî hebûn, T.C'ê xwest Serîhildana Şêx Seîd bi Îngîlizan re girêdayî nîşan bide.

Nûnerên T.C'ê ji bo ku dinê û gel bi van derewên xwe biden bawerkirin gelek leyistik û senaryo çêkirin. Li ser navê Îngîlîzan ajanek şandin ba Seyid Evdilqadir û hin qatalogên çekan (sîleh) şandin Diyarbekerê. T.C ji bo ku serîhildanê sûcdar bike her rê xebitand û mubah dît. Lê ev derewên han, piçek dereng be jî ji alî nûnerên T.C'ê ve jî hatin îtirafkirin. îsmetê Kerr (Înonu) ku wexta pelçiqanina Tevgera Şêx Seîd, serokwezîrê Tirkiyê bû, du re îtiraf kir ku di derheqê têkiliyên di navbera Îngîltere û Serhîldana Kurdistanê de tu belge an jî îspatek di destê jî tekoşîna îdeolojîk bêwestan dom bi-ke û pedivêtiya bêtesîrkirina derew û demagojiyên T.C'ê li pêş me ye. Lê ev aliyekî meselê ye.

Aliyê din ê vê meselê jî ev e: Ji bo ku em ji bo tekoşîna îroyin û ya pêşerojê dersan derbixin û ji tecrûban feyde bibînin, divê em hin sebebên esasî yên tevgera Şêx Saîd baş şîrove bikin.

Wek tê zanîn di vê mijarê de jî gelek tişt hatin gotin û hîn jî tên gotin. Lê çend sebebên muşterek û balkêş hene ku divê meriv wan nede paş guhê xwe.

Sebebê yekemîn, wek ji alî her kesî ve tê qebûlkirin, newekheviya hêza

> Van tiştên han fersendekî dîrokî anîne ber me. Divê em vê fersendê hunda nekin. Divê em baş bizanibin ku îro hêza me çiqas mezin dibe bila bibe, eger em bi mesûliyetekî dîrokî li meselan nenêrin, ji sebebên têkçûna hemû serîhildan û berxwedanên Kurdistanî dersan negrin û bi biryardarî mudaxaleyî meselan nekin, têkçûn her gav dikare bê holê. Ev têkçûn wê têkçûna me hemûyan be.

dewletê de tune ye.

T.C di derheqê qarekterê olî yê serîhildanê de jî derew kir û hîn jî dike. Aliyê olî yê Tevgera Şêx Seîd tu kes înkar nake, lê tiştê ku mora xwe li tevgerê dixist ne aliyê olî bû; netewî bû. Û wexta ku meriv di serîhildenê de beşdariya tekoşêren Asûrî, Çerkez, Ermenî û Ereban jî bîne bîra xwe, wê gavê qarekterê Kurdistanî hîn zelal dibe. Heta meriv dikare bêje, di tevgera Kemalîstan de tesîrê olî û şiarên wî hîn zêde bû. Wek tê zanîn M. Kemal bi şiara 'xelasiya Xîlafetê" dest bi xebatê kiribû.

T.C ya ku bi îdîaya "îrtica" Tevgera Şex Seîd sûcdar kir û li Kurdistanê xwîna tekoşerên Kurdisanî wek avê rijand, îro li hember tekoşîna netewî bi ayet û şiarên olî şer dike û ev jî carek din nîşan dide ku li hember tevgere netewî ya Kurdisatanê T.C bixwe rolê kevneperestiyê lehîstiye û hîn jî dileyize. Îdîaya "pêçiyen îngilîzan" jî ne ji bo tevgera netewî ya Kurdistanê, ji bo T.C'ê bixwe tiştek aşke re ye. Heta ji bo T.C'ê "pêçiya Îngîlîzan" jî hindek e. T.C bi her awayî bi hin dewletên emperyalist ve girêdayî ye.

Hin Sebebên Têkçûne.

Tevgera Şêx Seîd piştî 68 saliya xwe, îro jî ji bo me sosyalîst, şoreşger û welatperwerên Kurdistanê bi ders û tecrûban tije ye. Her çiqas bîhna çîrokên genî yên T.C'ê êdî diçe pozê parastvanên îdeolojiya resmî jî, divê di vî warî de Tevgera Şêx Seîd û ya T.C'ê bû. T.C'ê ji bo pelçiqandina serîhildana Kurdistanê hemû îmkanên xwe seferber kir. Balafirên şer û topên mezin li ser tekoşerên Kurdistanê, bajar û gundan agir dibarandin. Hejmara leşkerên T.C'ê 10-15 car ji tekoşerên Kurdistanê zêdetir bû. Muhîmatê tekoşerên Kurdistanê jî hindik bû, gelek tekoşer bi ço û tiştên din yên basît beşdarî serîhildanê bûbûn.

Sebebê duwemîn, valahiya rêxistineke xurt bû. Her çiqas di haziriya serîhildanê de rêxistina AZADÎ xebatekî baş kiribe jî, him ev hazirî ji bo serîhildanekî mezin qîm nedikir û him jî berî destpêkirina serîhildanê du serokên vê rêxistinê, Xalît Begê Cibirî û Ûsif Ziya ji alî hêzên T.C'ê ve hatibûn kirin. Di rewşek wiha de haziriya ku hatibû kirin jî bi temamî neked xizmeta serîhildanê.

Sebebê sêwemîn, di nav civata Kurdan de tunebûna tifaqekî xurt bû. Rast e, serîhildanê di wextekî kin de li mintiqeyekî fireh şax da û bi vê, tirsekî mezin xist dilê dijminên Kurdistanê. Lê gelek serokêşîr û pêşevanên civata Kurdan alîkariya serîhildanê nekirin, heta hinekan piştgiriya T.C'ê kirin. Bêşik di vê bêtifaqiyê de gelek sebebên dîrokî, netewî, eşîrtî, mezhebî û civakî rolên mezin leyistin.

Sebebê çaremîn, tunebûna piştgiriyekî navnetewî bû. Tu dewletekê piştgiriya serîhildanê nekir. Yekîtiya Sovyetê tê de, hemû dewlet bêdeng man, yan jî piştgiriya T.C'ê kirin. Wekî tê zanîn Fransa destûr da T.C'ê ku hêzên xwe ji axa Sûriye derbas bike û ji başûr serîhildanê bigire muhaserayê. Bi vê destûrê; hêzên T.C'ê awantajekî mezin xistin destê xwe.

Divê Çewtî Dubare Nebin.

Sebebên têkçûnê çi dibin bila bibin divê bê dîtin ku di dema herî dijwar de li dijî dagirkeran serîhildan, ji miletê xwe re xayintî nekirin, li ber sêdarê jî şiarên netewî avêtin û hin xebatên din ji bo me Kurdan rûsipiyek e. Serîhildana Şêx Seîd jî, wekî serîhildan û berxwendanên berî wê û pey wê, neçû serî, lê vê serîhildanê di diroka tekoşîna Kurdistanê de rûpelekî nû vekir.

Eger em ji bo tekoşîna îroyîn û ya pêşerojê, ji sebebên têkçûnê, ji çewtî û kêmasiyan dersan bigirin; tecrûban ji bo serfîraziyên nû bikar bînin, qehremanî û fedekariya wan û hemû şehîdên Kurdisatanê di tekoşînê de biparêzin û bidin jiyandin, wê wextê dê di tekoşîna rizgariya netewî û civakî de merheleyên nû li dû hev rêz bibin.

Rast e, hin sebebên têkçûna serîhildana Şêx Seîd, bi awayekî din be jî, îro jî li ber tekoşînê asteng in. Lê divê neye jibîrkirin ku îro îmkanên me zêde ne û ji bo ku çewtî û kêmasî dubare nebin jî gelek ders û tecrûbe li ber me ne.

Di gel hin çewtî û kêmasiyan be jî îro şiyarbûneke xurt heye, xebatên rêxistinî roj bi roj fireh dibin, îmkanên yekîtiya netewî ya Kurdan hîn zêde ne. îro piştgiriya navnetewî ewqas pirr ne be jî, ne hindik e. Ji bo tevgerekî xurt û nûjen di nav civata Kurdan de gelek navgîn (wasite) çêbûne.

Van tiştên han fersendekî dîrokî anîne ber me. Divê em vê fersendê hunda nekin. Divê em baş bizanibin ku îro hêza me çiqas mezin dibe bila bibe, eger em bi mesûliyetekî dîrokî li meselan nenêrin, ji sebebên têkçûna hemû serîhildan û berxwedanên Kurdistanî dersan negrin û bi biryardarî mudaxaleyî meselan nekin, têkçûn her gav dikare bê holê. Ev têkçûn wê têkçûna me hemûyan be.

Ji bo em hemû sosyalîst, şoreşger û welatperwerên Kurdisatnê rê li ber têkçûnekî nû bigrin û tekoşînê bi îstikrarî pêşve bibin;

Dive him di tevayiya Kurdisatanê de û him jî di yeko yeko perçeyên wê de hemû partî û rêxistinên sosyalîst, şoreşger û welatperwer ji bo wezîfeyên nêz û dûr ên stratejîk û taktîkî, daxwazên rojane di cephê û hevkariyên cûr bi cûr de hêzên xwe bigîhîjînin hev.

Divê mueseseyên giştî yên netewî bi lihevkirina partî, rêxistin, komel û hemû saziyên Kurdisatnî bên damezirandin. Kurd û Kurdistan wekî îhtiyaciya bi nan û avê muhtacê organîzebûyinê ye. Divê meclîsek netewî jî tê de babet babet mueseseyên netewî çêbin. Lê bi hevra û bi çerçeweyekî fireh.

Divê ji bo ji holê rakirina nakokiyên di navbera partî û rêxistinên Kurdisatanê de, her kes wezîfeya xwe bîne cîh. Mîna hev nefikirîn divê nebe sebebê dijiyetî û dijminatiyê.

Ev pêdivêtî pirr in. Lê ji bo ku mesele bê zanîn û bê fêmkirin ev bes in. Ku di vî warî de gav bên avêtin, tekoşîn wê berhemên xwe zû bide; bîranîna Şêx Seîdê Kal û hevalên wî, kesên ku li Kurdistanê heta îro di riya tekoşîna serxwebûn, demokrasî û sosyalîzmê de canê xwe danê û didin, wê bijî; riya rizgariya netewî û civakî wê hîn baş vebe. Li Kur-distanê di tekoşînê de li dîrokê xwedî derketin, encax bi vê riyê mumkun e. Be-revajiyê wê, wekî ku Tirk dibêjin "laf û guzaf" e.

BASIN'A

3.02.1993 günü "arama" adı altında koğuşumuza giren cezaevi idaresi, subay ve askerler önce koğuştaki yatakları dağıtıp, radyo, kitap, dergi, vb. şeyleri kırıp, yırtmışlardır.

Bizler, havalandırmadan askerlerin aramasının bitmesini beklerken, subayların "vurun, saldırın...vb." komutlarıyla askerler, ellerindeki jop, palaska ve tahtalarla üzerimize saldırmışlardır. Saldırı sonucuda havalandırmada bulunan yaklaşık 160 tutsaktan dayak ve küfür yemeyen kalmamıştır. Saldırıda 30'a yakın arkadaşımız açıkça görülebilen bir şekilde yaralanmış ve revire kaldırılmıştır. Cezaevi revirinde bu konuşa ilişkin raporlar mevcuttur. Bu saldırının akabinde büyük mücadele ve eşsiz değerlerle elde edilen temsilcilik, daktilo, misafirlik, dışarıdan gelen yiyeceklerin içiriye alınması ile haftada bir gün olan görüş günü haklarımız gasp edilmiştir. Uzun bir süreden beridir devam eden bu pravakasyon, işkence ve hak gasplarına karşı sessiz kalmayacağımızı belirtiyor, basın ve yurtsever demokratik kamuoyunu konuya duyarlı olmaya çağırıyoruz. 4.02.1993

Mücahit Sever, Behçet Donlu, Ercan Tanrıverdi, Kadri Öz, Serhat Tuncer, Mehmet Acet, Enver Özkartel, Ercan Taylan, Feyzullah Demirağ, Nusret Solmaz, Tahir Solmaz, M. Şirin Zorba, Abdullah Temel, Adnan Aralan, İsmet Santalı, Kenan Çeker, Devrim Çakmakçı, Sadık Tan, İlhan Akın, Sedat Haran, Hüseyin Karayol.

1 no'lu E Tipi Kapalı cezaevi

35. Koğuş Diyarbakır.

KAMUOYUNA

"İnsan hakları" ve "demokrasi" söylemleriyle iktidar olanların bu söylemlerinin sahteliği, dışarda halkımıza karşı uygulanan baskı ve işkencelerde biz tutsakları büyük bir baskı altına alarak devam ettirilmesinden anlaşılmaktadır.

Daha 3.2.1993 günü yüzlerce askerin "arama" adı altında tek tek koğuşlara girerek tüm eşyalarımızı dağıtılmıştır. Jop, palaska ve tahtalarla bizlere saldırmış, 5'i ağır 20 arkadaşımızın yaralanmasına sebebiyet verilmiştir.

Ardından idarenin başta temsilcilik olmak üzere koğuşlar arası misafirliğe, dışardan yemek alınmasına son vermesi ve daktiloların elimizden alınarak verilmemisi ayrıca görüş günlerinin 15 günde bir'e indirilmesi (bin tutsağın bulunduğu) cezaevi koğuşları arası tüm irtibatın kesilmesi ve avukat görüşüne getirilen tehditler ve benzer uygulamalar hayata geçirilerek bine yakın tutsağın yaşamına kast edilmiştir.

Bunun üzerinden henüz 6 gün geçmemişken 9.2.1993 günü tümden planlı bir tarzda arama adı altında bu kez komandolarda dahil edilerek yüzlerce asker, subay ve assubay tüm koğuşlarımıza saldırarak bütün tutsakları toplu işkenceye tabi tutulmuştur. 50'si ağır olmak üzere 200 den fazla arkadaşımız yaralanmıştır. Yine aynı gün mahkemeye götürülen arkadaşlarımız götürülüp getirilirken dövülmüş ve işkenceye maruz kalmışlardır. Söz konusu yaralı arkadaşlarımızdan 201'sinin raporları cezaevi revirinde mevcuttur. Bu saldırılar iktidarın gerçek yüzünü açığa çıkarmaktadır.

Dışarıda halkımıza ve içerde bizlere yönelik tüm bu uygulamaları protesto etmek ve gaspedilen haklarımızı geri almak için 8.2.1993 günü başlattığımız süresiz açlık grevini devam ettiriyoruz ve kendisine insanım diyen herkesi bu konuda duyarlı olmaya çağırıyoruz.

DİYARBAKIR 1. NOLU E TİPİ CEZAEVİ

TUTUKLU TEMSİLCİLİĞİ

Bedrettin KAVAK -

A. Hekim GÜVEN

ANALAR KURULTAYI

Yargısız infazlarda, işkencede, öldürmelerde, gözaltında kayıplarda, kirli savaşta öldürülenlerin anaları tarafından düzenlenecek analar kurultayı 20 Şubat'ta Ankara Yunus Emre Kültür Merkezi'nde yapılacak. Kurultaya Arjantin'den 1 Mayıs Alanı Anaları ve Filistin'den bir grup analar katılacak.

AYETÊN ŞEYTAN DİBİN BELA SERAN

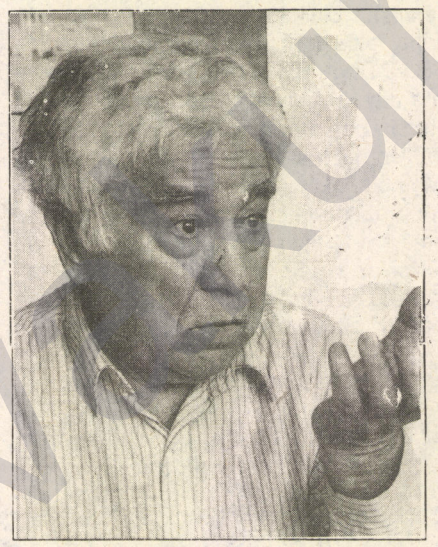
Piştî ku nivîskarê Tirk Azîz Nesîn, ji rojnameyan re beyan kir da ku ewê pirtûka Salman Ruştu ya bi navê "Ayetên Şeytan" wergerîne Tirkî û bide çapkirin, ji dewleta Îranê û hêzên paşverû tepkiyek mezin stand.

Rojnameya Cumhurî Îslam ya ku li Îranê çap dibe rexneyên giran li Azîz Nesîn girt û ji bo wî got "Siyonîstê pîs", "Qetla wî wacîp e". Li ser van êrîşên rojnameya Îranî, Azîz Nesîn ewha peyivî: "Ez çi bibêjim, siyonîstên herî mezin ew in."

Nivîskarê Hîndnîjad Salman Ruştu, dema ku pirtûka xwe ya bi navê "Ayetên Şeytan" çap kiribû, misilmanan û nemaze dewleta Îranê tepkiyek xurt nîşan dabûn. Ayetullah Humeynî di sala 1989 (14 Sibat)'an de ji bo Salman Ruştu fetwa "îdamê" derxist. Piştî fetwa Humeynî, li dijî Salman Ruştu xwepêşandanên mezin çêbûn. Salman Ruştu ji bo ku şopa xwe hunda bike jina xwe berda û xwe veşart. Ruştu nemwelatiyê İngilterê bû; dewleta İngilîz wî parast û ji bo wî muhafizên taybetî girt. Salman Ruştu piştî fermana Humeynî di nav pênc mehan de 50 ciyan guhart. Ew hê jî tê parastin û ji tirsa kuştinê newêre li tu deran bigere.

Ew kesên ku pirtûka Salman Ruştî wergerandin zimanên biyanî jî ji bela misilmanan xelas nebûn. Li İtalya Ettore Caprîolo Ayetên Şeytan wergeran İtayyanî û di roja 3.07.1991'an de li Mîlano hate kêrkirin. Li Japonya Hîstoshî Igarashî Ayetên Şeytan, wergerand Japonî û ew jî di roja 11. 07.1991'an de li Tokyoyê hate kuştin. Di roja 24.07.1992'an de dewleta İngilterê sê (3) mirovên Îranî avêt dervayê sînorên xwe. Ji vana du kes li Sefaretxana Îranê ya Londirayê dixebitîn. Bi planên ji bo ku ewê ji Ruştu re sûîqast bikin hatin tawandarkirin.

Di pey beyanên Îraniyan de jî Azîz Nesîn biryardariya xwe ya çapkirina Ayetên Şeytan parast û got "Ezê vê pirtûkê çap bikim. Qatîl destê xwe zû bigire."

Azîz Nesîn

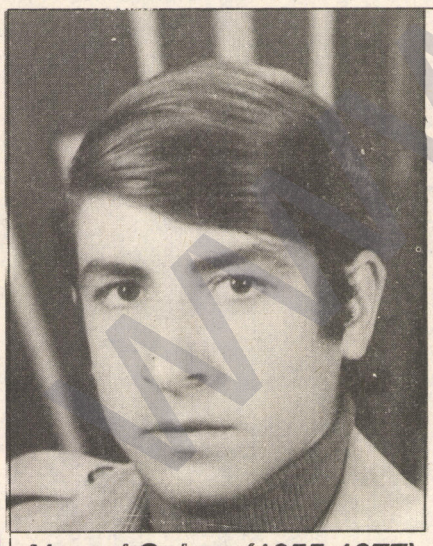
Salman Ruştu

KAHVECÎ BÛ QURBANÊ TRAFÎKÊ

Wezîrê maliyê yê kevn û parlamenterê ANAP'ê yê Stenbolê Adnan Kahvecî, di roja 5.02.1993'an de, di riya navbera Enqerê û Stenbolê de qezaya trafîkê derbas kir û tevî jina xwe mir. Adnan Kahvecî di 1949'an de li qeza Surmenê ya Trabzorê hatibû dinê.

Adnan Kahvecî di navbera salên 1970 û 1976'an de li Amêrika ma û di zanîngeha Mîssoriyê de xebatên xwe yên zanistî domond. Kahvecî, ji ber ku ji malbateke feqîr dihat, bi bûrsa dewleta Tirk xwendina xwe li Amerîka domand û di vê navê de ji bo derbasiya xwe xebitî. Kahvecî ji bo xwendevantiya xwe ya bi bûrs ewha dipeyivî: "Min hem xwend û hem jî garsontî kir; carna sê rojan li ser hev min tişt nedidît ku ez bixim."

A. Kahvecî damezrenê ANAP'ê bû, lê ji alîk. Evren ve hatibû vetokirin. Ew bi fikrên xwe yên lîberal dihat naskirin. Di van demên dawî de di dermafê çareserkirina pirsa Kurdî de çend caran beyanên wî di rojnameyan de derketibûn. Kahvecî di van beyanên xwe de digot ku "Pirsa Kurdî bi darê zorê nikare bê çareskirin. Divê em vê pirsê bi riyên demokratîk çareser bikin."

Ahmed Soken (1955-1977)

Kî bi qasî me
Bi rûmeta
azadî û serxwebûnê
dizane

Mirin!
Bila nave te bêbext be!

Li Erzerûmê ji alî
hezên faşîst ve hate
Kuştin

Bîranîna wî di tekoşîna me de dijî

Xebatkarên MEDYA GUNEŞÎ

ÖZGÜR HALK DERGİSİ'NE POLİS BASKINI

1.02.1993 tarihinde İstanbul 3. nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 1993/23 müteferrik kararıyla Terörle Mücadele Şubesi timleri tarafından Özgür Halk Dergisi basıldı. Arama kararı olmadığı halde her türlü yazı, fotoğraf, arşiv malzemesi ve kitaplara el konuldu. Derginin Sahibi Haydar Demir, yazı işleri müdürü Hasan Tepe, dergi çalışanı Murat Yalçın ve Melsa yayınevinin birkaç çalışanlarıyla birlikte polis tarafından Gayrettepe'ye götürülerek kaba dayak atılıp tehdid edildiler.

OSMAN ÖZÇELİK SERBEST BIRAKILDI

26 Ocak 1993 tarihinde ruhsatsız silah bulundurduğu iddiasıyla İstanbul DGM tarafından tutuklanan HEP İstanbul eski il başkanı Osman Özçelik, Avukatlarının tutuklamaya itiraz başvurusu üzerine 2 Şubat 1993 tarihinde serbest bırakıldı.

MEDYA GÜNEŞİ'Nİ OKU, OKUT!

"YENİ DÜNYA DÜZENİ", SOSYALİST HAREKET VE KÜRDİSTAN

❄ Seyda ALPŞEN

80'li yılların sonlarına doğru SSCB ve Sosyalist sistemin çözülme dönemi ile birlikte Dünya halkları emperyalizmin yoğun ideolojik bombardımanı ile karşılaştılar. Özellikle SSCB'deki kimi kurumların ve SBKB'nin çanak tutmalarıyla ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerinde yoğun bir sağa kayşış gözlemlendi. Günümüzde de bu ideolojik bombardıman cephesini genişleterek, halkları hegamonyası altına almayı hedefleyerek sürüyor. Bu kuşatma harekatının temel yönlendirici sloganı "yeni dünya düzeni" denilen formülasyondur.

"Yeni dünya düzeni" gerçekten de dünya halkları için "yeni" bir anlayış mıdır ?

"Yeni dünya düzeni" emperyalizmin halklara yaklaşımında nitelik değişikliğine tekabul ediyor mu? Örneğin bu "yeni dünya düzeni" Arap müttefiklerine batılı tarzda da olsa çok partili "demokrasi"leri mi dayatıyor? Kadınların oy kullanmamalarına göz yaşı mı döküyor? Kuveyt'i, Suudi Arabistan'ın o kan emici aşiretlerden mi kurtardı? Filistin'lilerin ulusal devletlerini kurmaları için İsrail'e olağanüstü baskı mı uyguluyor? Balkanlar da halklar yararına insani politikalar mı üretti? Kafkaslar'da, Balkanlar'da, Ortadoğu'da dolaşan ABD'liler insan hakları ihracatı için mi oradalar? Nikaragua'nın, Angola'nın karşı devrimlerini, Güney Afrika'nın ırkçı yönetimini ve Saddam'ı önce silahlandırıp sonra Kuveyt'e girmesi için desteklemeyi, Küba'ya uygulanan ekonomik abluka politikalarını halkların geleceği ve mutluluğu için mi uyguluyorlar?

"Yeni dünya düzeni" adı altında formülleştirilen politika, emperyalizmin niteliğindeki değişimeleri göstermiyor. Ancak onun politik ataklarının "insan hakları" ve "demokrasi" gibi kavramları kullanarak şirin gösterme, devrimcileri, sosyalistleri ve ulusal kurtluşçuları ideolojik/politik olarak silahsızlandırma ve karasızlaştırma hedeflerine işaret ediyor.

SSCB ve sosyalist blokun çözülmesinden sonra oluşan boşluk "yeni/dünya/sömürgeciliği" ile doldurulmaya çalışılıyor.

Bu koşullarda oluşan moral çöküntü, şaşkınlık, güvensizlik, birikmiş sorunlar ve yanlışlar ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketlerini emperyalizmin "ideolojik iç boşaltma atağının" etki alanına çekmiştir.

Emperyalizmin günümüz koşullarındaki en belirgin politikasi değişen dünya koşullarından dolayı halkları kendisine muhtaçlaştırma biçiminde işlemektedir. Bunu kimi zaman politik/askeri, kimi zamanda ekonomik gücünü kullanarak uygulamaktadır. Özellikle mevcut dünya koşullarında anti kapitalist ekonomik politikalar uygulayanların bile değişik biçimlerde de olsa kapitalist ekonomilere yönelmesi, emperyalizm açısından alanı oldukça genişletmiştir. Örneğin bu yönelim batılı ülkeleri ve ABD'yi Çin, Vietnam ve son zamanlarda Angola yönetimlerini dahi destekleme eğilimlerinin gelişmesine götürmüştür.

Elbette bu durum kimi bölgelerde farklı özellikler taşıyan yeni saflaşma, tarmeye adaydır. Örnegin, Saddam'lı yada Saddam'sız Irak İçin "demokrasi" altermatifinde emperyalizm Kürtlere "..alın size çok partili demokratik Irak... federasyondan vaz geçin müttefiklerimiz istemiyor.." derse ne olacak?

Diğer uç ise "anti emperyalizm" adı altında çelişki sıralaması yapıp Güney Kürdistan'da oluşan mevzinin Kürt ve bölge halkları açısından kazanımlarını göremeyenler. Diger kesimin soluğu nasıl emperyalist merkezlerde tükenmeye aday ise, bu kesimlerin politikalarının soluğu da sömürgeci başkentleri aşamıyor. Aşılabileceği izlenimi de vermiyor. Bugün Saddam'a "anti emperyalizm" yakıştıranlar, Iran yada Suriye'nin sömürgecilerine "anti emperyalizm" yakıştıranlar, yarın deyelimki Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluş hareketinin boyutlanması durumunda emperyalizm bilinen politikalarından dolayı (kazara) "Doğu'ya uçak kaldırmayın" derse, T.C nin geleneksel inkarcı, katliamcı politikaları düşünüldüğünde şu bizim emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması diye bildiğimiz T.C'ye birden anti emperyalizm yakıştırmayacaklar mı? Peki bu coğrafyanın "çelişki tespit uzmanı anti emperyalistleri" ne yapacaklar; herhalde Doğan Güreş'i yüceltmeyi oynayacaklar...

Kürdistan'lı bağımsızlıkçı yurtsever, sosyalist hareket mi? Kürdistan'da mevzi koruma ve geliştirmenin aynı zamanda bölge halklarının özgürlüğü ve toplumsal kurtuluşu için gerekli olduğu bilinci ile emperyalizme ve sömürgeciliğe karşı mücadeleyi sürdürecekler.

tışma ve çatışmalara yol açmıştır. emperyalizmin sadece müttefiklerine dayalı bölgesel politikalarındaki esneme, geçmişteki iki kutuplu dönemden farklı olarak geleneksel, katı, müttefik politikalarıyla çakışmıyor. Dünyanın herhangi bir yerindeki halklar arasında yıllara dayalı tarihsel çatışmaların yarattığı (aslıda emperyalizm ve reel sosyalizmin sorumlu olduğ) yapılanmaları ve statükoya tepeden bakan uzlaştırma/bağımlılaştırma politikaları emperyalizm ile müttefikleri arasında geleneksel politik örtüşmeyi zaman zaman engelleyebiliyor.

Tarihsel gerçeklik, sosyalistler açısından mevcut koşullarda iç yönelmeyi, eksiklik ve yanlış politikaları gözden geçirme zorunluluğunu doğurmuştur. Artık sosyalistler kitlelerle ilişkilerinde, ekonomik, yönetsel ve kültürel sorunlarda katılımcılığı, birlikte üretmeyi, demokrasiyi daha fazla tartışmak zorundadırlar. SSCB ve Doğu Bloku ülkelerinde yada bunlara dayalı ve benzeri sosyalist ülkelerde öteden beri ihmal edilen sorunlar, bürokratikleşme, komünist patilerin devlete dönüşmeleri, ekonomi ve kütürel alt yapının örgütlenmesi, uluslararası ilişkiler vs. Hele hele düşünüldüğünden şaşırtıcı sonuçlar veren, örneğin, reel sosyalizmin çözümlemesinin ardından klasik komünist partilerin bazılarının sağ/şoven hareketlere dönüşmelerinin kaynakları tartışılmadan, nedenleri ortaya çıkartılmadan günümüze ilişkin sağlıklı politikalar üretilmez. Fakat şu açık ki tüm bunlar, kapitalizmin daha insancıl olduğunu göstermezler. Ezen/ezilen, sömüren/sömürülen ilişkileri varoldukça ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri ve bunlara kendi sınıfsal kunumlarından bakan, eşitsizliklerin ortadan kalktığı bir dünyayı hedefleyen sosyalistlerde olacaktır.

Emperyalizmin kendi çıkarları açısından yeni dünya düzeni adı altında uzaşma/bağımlılaştırma politikaları sosyalistlerin, devrimci/demokrat hareketlerin kitle bağlarına, politik güçlerine, kendi iç yapılanmalarına, kadro politikalarına ve günlük politikadaki üretkenliklerine bağlı olarak olumlu yada olumsuz sonuçlar doğuracaklar. Önemli olan emperyalizmle müttefikleri arasındaki yöntem farlılıklarından doğan boşlukları mücadelenin araçları haline getirebilmektir. Boşlukları devrimci tarzda "eritme" programları tuzağına düşmeden aşmanın yolu mücadelenin düzeyi ve gereklerini kavramaktan geçer.

Kürt halkı için emperyalizmi bölgedeki çıkar ilişkileri içinde değerlendirmemek öyle ki, körfez savaşı sonrası o görkemli ayaklanmanın ardından, Kürdistan dağlarına kanını döken, açlıktan, yorgunluktan düşen binlerce insan örneği ortadayken emperyalizmi "insan hakları savunucusu" gibi yorumlamak, yaşananlardan ders almamış olmayı gösterir ki, ne büyük gaflet olur.

Kürdistan'lı bağımsızlıkçı ve sosyalist hareket açısından paradoks gibi gözüken böyle bir durumda, emperyalizmin Saddam karşıtı politikalarıyla Kürt halkının çıkarları çakışıyorsa Kürdistan'lılar ulusal çıkarları için oluşan/oluşacak avantajlari ellerinin tersiyle itelemezler. Çıkarlar, Lozan'dan bu yana oluşmuş inkarcı, katliamcı mekanizmadan daha geri bir durumu göstermiyor. Kürt halkı çatışmanın doğurduğu alana hayır diyemez çünkü hayırın eşanlamı katliam için evettir. Hiç bir politik güç hayır deme sorumsuzluğunu gösteremez çünkü hayırın eşanlamı, Kürdistana yönelik emperyalizmin ve sömürgecilerin 70 yıllık politik entrikanın, düzmece sınırların, asimilasyoncu politikaların devamına ve kabüllenmişliğine evettir. Hayır'ın eşanlamı, kuzeyde Ankara'ya, güneyde Bağdat ve Şam'a, doğuda Tabran'a boyun eğmektir, sömürgeci başkentlerin politikalarına bağlanmaktır. Anti emperyalizm adı altında "solcu"ların basiretlerini bağladıkları politikalar şimdi bölge sömürgecilerinin politik mecralarında akmıyor mu? Bu "solcu"lar mevcut politikalarıyla Lozan'ı onaylamış olmuyorlar mı?

Kürt halkı çatışmanın doğurduğu alana hayır diyemez çünkü hayırın eşanlamı katliam için evettir. Hiç bir politik güç hayır deme sorumsuzluğunu gösteremez çünkü hayırın eşanlamı, Kürdistana yönelik emperyalizmin ve sömürgecilerin 70 yıllık politik entrikanın, düzmece sınırların, asimilasyoncu politikaların devamına ve kabüllenmişliğine evettir. Hayır'ın eşanlamı, kuzeyde Ankara'ya, güneyde Bağdat ve Şam'a, doğuda Tabran'a boyun eğmektir, sömürgeci başkentlerin politikalarına bağlanmaktır. Anti emperyalizm adı altında "solcu"ların basiretlerini bağladıkları politikalar şimdi bölge sömürgecilerinin politik mecralarında akmıyor mu? Bu "solcu"lar mevcut politikalarıyla Lozan'ı onaylamış olmuyorlar mı?

Fakat belirtmek gerekirki, bu çakışma emperyalizmin niteliğinde olumlu denilebilecek bir değişiklik olduğu anlamına da gelmez.

Mevcut durumda .Kürt halkı için durum değerlendirmesi yapmak, dört parçadan Kürt örgütlerinin koordinasyonunu sağlayabilecek örgütlenmeyi yaratabilmek için adım atmak, Güney Kürdistan da oluşan mevziden geri adım atmamanın politik/pratik üretimlerine yoğunlaşmak can alıcı zorunluluk olarak kendisini dayatmıştır.

Risk iki "uç" tadır. Bir uç; yelkenleri düşmüş, umudunu uluslararası politikada demokratik kamuoyuna değil de, tamamen devlet politikalarına bağlamış "yeni dünya düzeni" aldatmacasına angaje olmaya çalışanlardır. Bu kesimin soluğu emperyalist merkezler de tüken-

KISA... KISA..

Saddam Hüseyin'in oğlu Uday'ın sahibi olduğu Babil gazetesi T.C Başbakanı S. Demirel'in Suudi Arabistan'ı ziyareti ile ilgili "Türk köpeği Riyad'a geldi" başlığını kullandı. Haberde başka ayrıntılı bilgi verilmedi.

29 Ocak '93, Hürriyet

G. Kürdistan'da faaliyet gösteren Hizbi İslami lideri, Şeyh Osman Abdulaziz, Cumhuriyet Gazetesi muhabiri E. Aksoy'la yaptığı röportajda ABD'nin G. Kürdistan'da kendi çıkarı için hareket ettiğini söyleyerek, S. Hüseyin'in varlığı sürdükçe Çekiç Güç'ün kalmasından yana olduğunu belirterek şunları sözlerine ekledi; "Talabani, Barzani müslüman düşünceleri farklı. Ancak dostuz. Parti olarak Kürdistan'ın devlet olmasını istiyoruz.

1 Şubat '93, Cumhuriyet

İran TV 6 Şubatta yayımlanan haftalık siyasi yorumunda S. Demirel'in Körfez gezisinin Türkiye açısından yararlı olduğu ifade edilerek, "Türkiye'nin ABD uşaklığı ve Irak'a karşı bu ülkeyle işbirliği, Arap rejiminee ödüllendirildi" denildi.

7 Şubat '93, Cumhuriyet

TC. Başbakanı S. Demirel, Bill Clinton ile 8 Şubat'ta yaptığı telefon görüşmesinde Kürt Federe Devleti korkusunu şöyle dile getirdi;"Irak'taki istikrar ve güven fevkalade önem taşıyor. Politikalarımızı bir defa daha gözden geçirmeniz gerekiyor. Irak'ın toprak bütünlüğüne büyük önem veriyoruz. Irak, iki-üç devlete bölünmemeli. Körfez ülkeleri de aynı görüşü benimsiyor."

3 Şubat '93, Hurriyet

MÖLLN OLAYI VE BAZI GERÇEKLER

❄ Sînano Sukij

İki Almanya'nın birleşmesinden sonra ortaya çıkan tablo, çeşitli sorunlar içermektedir. Bu sorunların bir kısmını sıralayacak olursak; güçlü Alman ekonomisindeki sarsılmaya paralel olarak refah düzeyinin düşmesi, işsizliğin artması, ülke genelinde ve özellikle Doğu eyaletlerinde toplumsal ve diğer olaylarda büyük bir artış gözlenmesi, hatta meydana gelen bazı olayların devletin otoritesini tartışma konusu haline getirmesi gibi gelişmeleri vurgulayabiliriz.

Ülkenin Doğu'sunda (eski Demokratik Almanya Cumhuriyeti) bazı kamu kuruluşlarının özelleştirilmesi ve bazılarının da kapısına kilit vurulması, bu bölgelerde işsizlik patlamasına neden oldu.

Bu tür sorunların yanısıra, gerek iktidardaki Muhafazakar Parti'nin ve gerekse muhalefetteki Sosyal Demokrat Parti'nin sağlıklı bir yabancılar politikası oluşturamaması, üstelik mevcut düzenlemelerin yeni birtakım sınırlamalarla desteklenmesi, yabancı düşmanlığını sloganlaştıran gerici faşist akımların güçlenmesine neden oldu. Bu gerici akımların mevcut siyasi ve sosyal ortamdan faydalanarak örgütlenmeleri ve iltica istemiyle Almanya'ya gelen insanları hedefleyen vurucu bir güç haline gelmesi, adeta seyredildi. Hükümetin konuyla ilgili politikası ve uygulamaları bunlara kan verdi.

Neo-Nazi unsurlar, Almanya'nın yabancı istilasına uğradığı, Alman ırkının bozulduğu, işyerlerinin yabancılar tarafından ellerinden alındığı gibi argümanlarla, geleneksel Alman ırkçılığının toplumsal bilinçteki kalıntılarını birleştirerek saldırgan bir yapıya büründü ve öldürmelere kadar varan eylemlerde bulunmaktan çekinmedi.

Doğu'da Hoyerswerda kentinde bir mülteci yurdunun yakılmasıyla ateşlenen yabancı düşmanlığı, Mölln katliamıyla büyük boyutlara ulaştı. 22 Kasım'ı 23 Kasım'a bağlayan gece Möln kentinde, iki Alman faşisti, içinde Türkiye'li işçilerin de yaşadığı iki eve molotov kokteyli atarak kundakladı. Çıkan yangın, Karadeniz'li bir aileden üç kişinin ölmesine birçok insanın da yaralanmasına neden oldu. Bu olay o güne kadar suskunluğunu koruyan kamuoyunda büyük tepki yarattı ve deyim yerindeyse uykudan uyanmasına yolaçtı. Olayın yarattığı tepkiler sonucunda, resmi yetkililer, eylemin faillerinin bulunarak en ağır biçimde cezalandırılacaklarını açıkladılar. Almanya'da yaşayan yabancıların bir kısmı, tüm yabancıların kendilerini ve yakınlarını korumak üzere silahlanmaları gerektiğini; bir kısmı da bütün yabancıların iş bırakma eyleminde bulunmasını isteyerek tepkilerini dile getirdiler. Bu gelişmeler sonucunda harekete geçen İçişleri Bakanlığı, bazı Neo-Nazi örgütlenmeleri yasakladı. Tepkiler, buna rağmen devam etti. Tüm TV kanalları gelişen ırkçılık hareketini kınayan programlara yer vererek sık sık konuyla ilgili spotlar yayınladılar. Ülke genelinde, sayıları milyonları bulan insanların katıldığı yürüyüşler ve toplantılar düzenlendi. uluslararası alanda da bazı tepkiler oluştu; örneğin bazı ülkelerde Alman mallarını boykot etme çağrılarında bulunuldu.

Katledilen insanların Türk olması, Babali'yi de harekete geçirdi. Günlerce konuyla ilgili yayınlar yapıldı. Yıllarca döviz makinası gözüyle bakılan bu insanlara devlet de sahip çıkarak Alman Dışişleri Bakanlığı nezdinde diplomatik girişimlerde bulundu. Almanya'daki gerici faşist Türk örgütleri ise, olayı fırsat bilerek düzenledikleri gösterilerde, Türk ve Kürt devrimcilerine saldırarak ırkçı-şoven yüzlerini bir kere daha sergilediler.

Alman ırkçılığı karşısında bu tür tepkiler sürerken, ülkemizde "faili meçhul" cinayetler ve halkımıza karşı sürdürülen kirli savaş tüm hızıyla sürüyordu. 20 Kasım'da Gerçek dergisinin Diyarbakır muhabiri Namık Tarancı uğradığı silahlı saldırı sonucu yaşamını yitirirken, Batman'da Gündem gazetesinin dağıtımını yapmakta olan Halil Adanır arabasıyla birlikte yakılarak hunharca katlediliyordu.

Mölln olayında insan haklarını dillerine pelesenk ederek günlerce şov yapanlar, Kürdistan'da ve metropollerde halkımıza karşı yürütülen kirli savaşa çanak tutmaktan, yurtsever gazetecileri "militan gazeteci" olarak niteleyip hedef göstermekten ve provokatif, kıştırkıcı açıklamalarda bulunmaktan geri durmuyorlardı.

Deniz Baykal, Bosna-Hersek için Tele-şov niyetine gözyaşı dökerken, hemen yanıbaşındaki Mardin-Savur'da askerlerin tecavüzüne uğrayana Kürt kadınları görmezden gelebildi. Bu alçakça olay gazeteciler tarafından Başbakan'a sorulduğunda Başbakan böyle şeylerin olabileceğini, nitekim bunları yapanları 20-21 yaşlarında gençler olduğunu hiçbir utanma belirtisi göstermeden söyleyebildi; tıpkı, "fali meçhul" cinayetlerle ilgili sorulara "cebimde değil ki çıkarıp vereyim" diyebildiği gibi.

Alman faşistleri "Türkler dışarı; yabancılar dışarı; Almanya Almanlar'ındır" sloganlarıyla evlere, işyerlerine ve insanlara saldırırken; Alanya'da, Fethiye'de, Urla'da "Kürtler dışarı; ne mutlu Türk'üm diyene" sloganları eşliğinde Kürt insanları dövülüyor, kurşunlanıyor; evleri ve işyerleri yağma ediliyordu. Gerek Almanya'da gerekse Türkiye'de insanlara ırkları yüzünden saldıran bu ırkçı-faşist caniler arasındaki tek fark, konuştukları dillerin farklı oluşuydu.

Kürt meselesi niye zor çözülür?

GÖZDE politikacılarımız, **"Güneydoğu sorunu sosyo-ekonomik kalkınmayla, demokratikleşmeyle çözülür!"** diyedursun, güzide işadamlarımızdan biri buyurmuş... **"Oraya yatırım yapmak mümkün değil..."**

Doğrudur, mümkün olsaydı şimdiye kadar yapılırdı. Doğrudur, mümkün olsaydı, **Yavuz Sultan Selim**'e ait olduğu söylenen aşağıdaki dörtlükler Muş'taki bir çeşmenin üstüne yazılmazdı.

Kürde fırsat verme yarab
Dehre sultan olmasın
Ayağını çarık sıksın
Asla iflah olmasın
Vur sopayı al haracı
Karnı bile doymasın
Ol çeşmeden gâvur içsin, Rum içsin
Kürde nasip olmasın

20.12.1992'de Ankara Ulus Öğretmen-Evinde görevliler tarafından dağıtılan bildiri

KÜRDE SU İÇİRMEMEK

❄ Xelef Siyamed

Yukardaki imzasız bildiriyi "Polis dağıtmıştır" diyeceksiniz. Hayır. Öyle ise Hizbi Kontra mı dağıttı dersiniz?

Hayır. MHP veya MÇP militanları mı dağıttı? Ona da hayır.

Peki kim veya kimler dağıttı?

Evet tümüyle Irkçı-soven ve halklar arası düşmanlığı ön plana çıkaran ve histerik bir dille kaleme alınan bu bildiri, Türkiye'de eğitimcilerin alınterini çalıp çırpan İLKSAN bünyesinde yer alan Ankara Ulus'taki Öğretmen Evi görevlileri tarafından 20.12.1992 tarihinde dağıtıldı. Yanlış anlaşılmadı. Görevliler tarafından dağıtıldı. Bildirinin içeriği üzerinde fazlaca durmaya gerek yok. Bunu kaleme alanlara bir çift sözümüz var. Kürtler kendilerine en çok zarar veren yaratıkların başında yılanı görürler. Ve derler ki; yılan su içerken ona dokunulmaz. Yani en büyük düşman şu içerken ona dukunmak günahtır. Ama sizin Yavuz Selimi'niz ve siz, kendi çeşmenizden Kürtler'e su içirmemek için Allah'ınıza yalvarıyorsunuz. Bizler sömürgeçi faşist para babalarının çeşmelerinden değil, emekçi Türk kardeşlerimizin çeşmelerinden su içeriz.

Bizden Yavuz döneminden beri haraç aldığınız da doğrudur. Ama artık haraç vermek gibi bir niyetimizin olmadığını dağlarımızda, şehirlerimizle sizlere haykırıyoruz.

Biz kendi topraklarımızda özgür ve insanca yaşamak istiyoruz. Sizden bir farkımız da kimsenin toprağında ve emeğinde gözümüzün olmamasıdır.

Sizler: Türk ve Kürt eğitim emekçilerinin ceplerinden zorla alınan paralara konan zavallı İLKSAN yöneticileri! Çalıyorsunuz, talan ediyorsunuz. Bu , yetmiyormuş gibi, şimdi de kalkıp İLKSAN'ı halklar arası düşmanlığın karargahı haline mi dönüştüreceksiniz. Ama şunu unutmayın ki, eğitim emekçileri bu yaptıklarınızın hesabını kat kat sizlerden soracak. Günü geldiğinde kaçacak delik arayacaksınız.

İşçi ve emekçi kardeşlerimiz de şunu iyi bilsinler ki, Kürdistan'da gelişen mücadele Kürtlerin Türklere karşı bir mücadelesi değildir. Resmi ideolojinin sürekli olarak bunu ön plana çıkarmasının amacı bellidir. Bu anlamda işçi ve emekçi kardeşlerimize şunu vurguluyoruz: Kürdistan'da sömürgeciliğe vurulan her darbe halklarımızın kurtuluşunu daha da yakınlaştırıyor. Her türlü baskı ve sömürüyü ortadan kaldırmanın yolu halkların kardeşliği temelinde egemen güçlere karşı verilen mücadeleden geçiyor.

Günümüz koşullarında Kürt ve Türk tüm işçi ve emekçilere düşen görev, Kürdistan'da gelişen ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini desteklemektir.

Öyleyse ortak düşmanımızın oyunlarını boşa çıkarmak ve halklarımızın boynuna geçirilmiş sömürü zincirini kırmak için haydi görev başına.

KÜRT MESELESİ NİYE ZOR ÇÖZÜLÜR?

Gözde politikacılarımız, "Güneydoğu sorunu sosyo-ekonomik kalkınmayla, demokratikleşmeyle çözülür!" diye dursun, güzide işadamlarımızdan biri buyurmuş... "Oraya yatırım yapmak mümkün değil..."

Doğrudur, mümkün olsaydı şimdiye kadar yapılırdı. Doğrudur, mümkün olsaydı, Yavuz Sultan Selim'e ait olduğu söylenen aşağıdaki dörtlükler Muş'taki bir çeşmenin üstüne yazılmazdı.

Kürd'e fırsat verme yarab
Dehre sultan olmasın
Ayağını çarık sıksın
Asla iflah olmasın
Vur sopayı al haracı
Kanı bile doymasın
Ol çeşmeden gâvur içsin,
Rum içsin
Kürd'e nasip olmasın.

www.arsiv

DEVRİMCİ PARTİDE KADRO SORUNU (3)

❄ M. Ali Ural

Devrimci partinin sağlam, kararlı, bütünlüklü ve karakteristik çizgisi, onun kadrolarının tipik özelliklerinden anlaşılır. Halk arasında, emekçi kesimler arasında, gençlik arasında hareket halinde olan kadrolar; bir partinin praktikteki canlı özeti gibidir. Partinin bütün özelliklerini ve karakteristik çizgisini politik kararlılığını, yığınlar arasındaki öncü girişkenliğini en açık biçimde sergileyenler, kadrolardan başkası değil. Genel olarak, bir parti ne ise, kadroları da genellikle öyle, olur.

Devrimci partinin, illegal koşullarda en önemli özelliklerinden biri, hiç kuşku yok ki, gizlilik ve çelik disiplindir. Parti, gizliliği esas alırken, faşizmin, saldırgan devlet gücünün politik polisine, gizli kollarının takibine ve koğuşturmalarına karşı, koşullara göre, kadrolarını özellikle disiplin ve gizlilik konusunda kesin olarak eğitip donatabilmelidir. Bunu başaramayan bir parti, MAHFOLUR!

DİSİPLİN

Toplumsal gelişme ve mücadele yasaları, ülkelerin özel koşullarına göre farklı yol ve yönelimsel doğrultular farklı bir diyalektik ortaya koysa da, genel olarak her ülkede aynı sonucu ifade ederler. Bu yasalar değişmez; sadece diyalektiğin kendini bu yasalar temelinde ifade ettirmesi, farklı bir zaman veya sürece tekabül edebilir. Toplumsal yaşam ve mücadele süreci, bu yasalardan bağımsız olarak herhangi bir seyir izleyemez.

Bir siyasal örgüt ya da partinin oluşumu ve işleyişi de bu değişmez yasalar olmadan nefes alamaz. Aynı şey, kimi yasalar, burada da kendini dayatıyor. Disiplin, bir parti için bu yasaların en yaşamsal bir kuralı olarak ortaya çıkar ve işleyişi düzenler. Hem parti için hem de partinin dışsal faaliyeti için bu mekanizma işin başından kurtuluşa kadar bükülmez çelik gibi sert ve istikrarlı bir biçimde olması ve etkisini siyasal organların bütün doku aralarına kadar yayması gerekir.

Örgütsel doku, devrimci disiplinin esaslarına göre biçimlenmemişse, böyle bir parti hiç bir zaman pratikte yol alamaz ve çözülür; faşizmin herhangi bir saldırısı karşısında bir saat bile tutunamaz. Leninci partide, herşeyden çok, disiplin olgusuna önem verilmesi bundandır.

Leninci partide disiplin anlayışı öteki toplumsal örgütlenmelerden bir çok yönüyle farklılıklar gösteriyor. Leninci parti faşist devlet düzenine karşı mücadelede partisel ve siyasal çalışmalarını çoğunlukla gizli yollarla, illegal yöntemlerle yürütmek zorunda. Böyle durumlarda disiplin partinin siyasal kurumlarını çelik bir zırh gibi örmelidir. Kadroları, militan önderleri, politik ajitatörleri pratik planda denetleyebilmek, ancak sıkı ve çelik kablolarla hiyerarşiye bağlayıp disiplini oturtmakla mümkündür. Öz olarak; Leninci partide disiplin, parti omurgasında, bütün sinir sisteminde, örgütün yaşamsal damarlarında en etkili bir biçimde korunur ve yaşatılır.

Disiplin uyumlu, düzenli ve sürekli hareket bütünlüğünü, parti anlayışı çerçevesinde sağlamak için her koşul altında, etkisini bir damla bile eksiltmeksizin, yaşatılmak zorundadir. Kurallarının işletilmesi şarttır. Bu çelik mekanizma işçi sınıfının öncü partisi, ezilenlerin kurtuluşu için yaşamsal bir öneme sahiptir. Devrimci parti, en çok bu açıdan disipline önem veriyor.

Leninci işçi sınıfı partisinde disiplin sıkı ve sert olduğu kadar esnektir de. Duruma göre, kişinin/kişilerin içine düştüğü hataların biçimine göre değişiklik gösterebilir. Disiplinin sert olması, onun herhangi bir davranışı sert yaptırımlarla yargılayacağı anlamına gelmez. Namluya sürülü sıkılmaya hazır bir mermi değil kısacası! O, partinin, hayati duyarlılığının bilincidir. Bu yönüyle parti yaşamının pratik ve siyasal davranışlarına yansıyan, partinin fiziğiyle kaynaşmış, güçlü etkilerle organları saran bir içeriğe sahiptir. Ajan sızmalara, talimatlara itaatsizliğe, pratik mücadelenin savsaklanmasına; ideolojik ve politik-ölçülerin çiğnenmesine karşı, partinin en etkili ve hassas gücü temsil eder. Etkisi, dipten doruğa bütün yapıyı kapsar.

Parti toplumun tek tek alanlarına tek tek organlar halinde örgütlü olma özelliğine kavuşmuşsa, bu noktada, ayrı ve birbirinden uzakta olan birimlerin davranış birliğini sağlamada da, disiplini aracı etmek zorundadır. İdeolojik-politik ve partinin siyasal pratiğinin sürekliliği yine bu mekanizmanın etkin işleyişinin varlığına bağlıdır.

Disiplin, üç temel koşula göre oturtulabilir:

1- İdeolojik ve politik yeterlilik,

2- Profesyonel kadrolaşma/kadrolaştırma,

3- Sıkı ve sürekli denetim...

İDEOLOJİK VE TEORİK EĞİTİM

Disiplin bir ideoloji sorunudur bu yüzden de teorik bilginin önemi büyük olmakta. Politik yeterlilik her şeyden önce bu iki alana hakim olmayı şart koşar. Dolayısıyla politik disiplin bu iki alanın karvranmasından ayrı düşünülemez. Lenin, çok açık olarak ortaya koyuyor: "Disiplin olmaksızın militan, etkin bir parti olamaz."(6) Lenin bu gerçeğin önemini vurgularken şöyle demekteydi: "Milyonlarca insan bir amaç doğrultusunda, tek bir emirden ilham alarak, ilişki ve hareketlerini, eylemlerinin yer ve yöntemlerini, silahlarını, değişen şartlar ve mücadelenin isteklerine göre değiştirebiliyorsa, işte örgüt dediğin, budur!"(7) Bu siyasal bir haldir sonuçta ve tek başına değil. Bir parti bu siyasal hal düzeyini ancak disiplini ve devrimci disiplin için gerekli teorik ve ideolojik eğitimi sağlayarak tutturabilir.

Demek, parti, disipline hakim olabilmek için, her şeyden önce teorik ve ideolojik alanlara hakim olma koşulunu yerine getirmekle yükümlüdür.

Kadrolar, bu alanlarda yeterli bir birikim ve deneyime ulaşmadıkça partinin siyasal bakımdan etkinliğini halka, emekçi kesimlere taşıyamazlar.

Lenin, teorik ve ideolojik eğitimin önemi üzerinde ısrarla duruyordu. Bu konuda Rus Sosyal Demokratlarının içine düştüğü eksikliklerine acımasız eleştiriler yağdırıyor. Sözü, sosyalist devrim önderine bırakalım: "Hareketimize az çok tanışıklığı olanlar, marksizmin geniş bir biçimde yaygınlaşmasının yanında, teorik düzeyin belli ölçülerde düşmekte olduğunu görmemezlik edemezler." Yine bir başka yerde, "Pek çok insan, çok az bir teorik eğitimle, hatta hiç eğitilmeden hareketin paratik önemi ve pratik başarıları yüzünden harekete katılmışlardır."(8)

Burada, üzerinde önemle durulan teorik ve ideolojik eğitimin bir pati için gerekli olan öteki koşullar gibi ne kadar belirleyici olduğunu anlamamak mümkün olmuyor. Devrimci partide, gerçek anlamıyla disiplin bilinci partinin kadrolara yönelik teorik ve ideolojik eğitimiyle ve bu alanlarda yeterlilik kazandırılabilmesiyle doğrudan bağlantılıdır. En iyi disiplin, en iyi teorik ve ideolojik yeterlikten geçer. Pratik başarılar bir hareketin hedefe varmasına tek başına yeterli olmuyor. Nerede, hangi biçimde ve nasıl çakılabileceği kestirilemiyor.

Devrimci kadrolar teorik ve ideolojik açıdan güçlü bir dönanımla kendilerini mücadeleye hazırlamalıdırlar. Devrimci partinin de kadrolara yönelik sistematik bir eğitim programına sahip olması şarttır. Bu hem kadroları ve dolayısıyla hem de devrimci partiyi daha etkin kılacaktır.

Devrimci kadrolar teorik ve ideolojik açıdan güçlü bir dönanımla kendilerini mücadeleye hazırlamalıdırlar. Devrimci partinin de kadrolara yönelik sistematik bir eğitim programına sahip olması şarttır. Bu hem kadroları ve dolayısıyla hem de devrimci partiyi daha etkin kılacaktır.

Teoriyi küçümseyip sadece pratik başarılarla avunan kadrolar süreçte işçi sınıfına, emekçi halka, devrimci partiye büyük zarar verecektir. Teorinin en az mücadelenin öteki gereklilikleri kadar önemli olduğu hiç akıldan uzak tutmamak gerekir. "Öncü savaş rolunun ancak teorinin klavuzluk ettiği bir parti ile yerine getirilebileceği"(9) sosyalist önderler tarafından sıkça belirtilmiştir.

Teoriyi küçümseyip sadece pratik başarılarla avunan kadrolar süreçte işçi sınıfına, emekçi halka, devrimci partiye büyük zarar verecektir. Teorinin en az mücadelenin öteki gereklilikleri kadar önemli olduğu hiç akıldan uzak tutmamak gerekir. "Öncü savaş rolunun ancak teorinin klavuzluk ettiği bir parti ile yerine getirilebileceği" (9) sosyalist önderler tarafından sıkça belirtilmiştir.

PROFESYONEL KADROLAŞMA/KADROLAŞTIRMA

Devrimci parti, çıkışından itibaren profesyoneldir; çünkü, devrim programları hiç bir zaman basit ve bürokratik bir şey değil partinin profesyonal kadroları ve militan ekiplerinin ürünüdür. Bu nedenle, belli bir devrim programına sahip kadrolar ve parti mutlak şekilde profesyonel niteliklere sahip olmalıdır. Tersi bir yaklaşım, geridir. Amatör ve bürokratik bir eğilimi ortaya koyar ve parti, devrim adına, bir dolu oportünist ve reformist anlayışı giderek siyasal planda kurumlaştırmaya doğru kronik hale getirme çizgisine çakılır. Bu niteliklere sahip bir partinin giderek programsal olarak da devrim sorunu ortadan kalkar.

Amatör ve bürokratça yaklaşımlar bir partiyi hantallaştırdığı gibi, mücadelede tam anlamıyla profesyonel bir iş olan disiplin gerçekliğini parti yaşamında işletmeye muktedir olamıyor. Parti profesyonelse, ki başka özelliği de olamaz, o halde onu disiplinli pratik çalışması ve ajitosyonu da profesyonel bir karekter kazanmalıdır. Çünkü, gerçek anlamda politik mücadele, profesyonel kimselerin işidir. Bu özelliğe sahip olmayan bir devrimci en azından partinin uzmalık gerektiren çalışmalarında fiili konumlara yükselemez. Şu ya da bu nedenle birine hakketmediği bir konum verilirse, bu, sonraları önemli sakatlıklara yol açar. Parti tahrip olur. Disiplin, çözüştürülür ve keyfi tutumlar egemen olmaya başlar.

Çelik disiplin, ancak profesyonelleşmiş partilerde olanaklıdır. Kadrolarını, mücadele pratiği içinde harekete geçiren devrimci parti, eğer onları çalışma biçimleri konusunda önceden eğitip koşullandıramamışsa, profesyonel bir kural olan disiplini asla önemine uygun olarak kurumlaştıramaz.

Devrimci partinin bu konuda ciddi önemler almaya gitmesi temel görevlerin başında gelmektedir. Kadroları titiz bir eğitimden geçirip onlara sıkı ve disiplinli bir yetenek kazandırmak bu görevlerin belki de en önemlisidir. Parti, bu görevi hiç bir konuda ihmaletmemelidir. İhmal ettiğinde , mahvolur.

İyi de, her şeyden önce profesyonellik ne demektir.

İşçi sınıfının öncü gücü ve ezilen yığınların politik müfrezesi durumundaki militan partinin çalışma biçimleri dönemden döneme ve objektif koşullara bağlı olarak kimi görece değişiklikler arz etse de, temelde ve genellikle tek çalışma biçimi egemenliğini titizlikle hissettirir ve devrime kadar bu hassasiyet sürer. İşte, bu çalışma biçimi, partinin karakteristik yapısını pratiğe yansıtan profesyonel çalışmadan başka bir şey değildir.

Militan devrimci partilerde profesyonel çalışma; partinin yetkin kadrolarının bütün zamanlarını ve enerjilerini partinin güçlendirilmesi, yığınların mücadeleye özendirilerek kanalize edilmesi yolunda harcamasıdır. Başarılı profesyonel çalışma, her şeyden önce partiye sadakat gösteren ve çalışmalardan partinin öncülüğünü koruyan, uzman ajitatörlerin varlığına bağlıdır. Disiplinin ençok partiye sadık kimselerce korunduğunu unutmamak lazım. Bunları pratikte birbirine bağlayan ya da gerekli düzenle manevraları sağlayan temel kural hiç kuşku yok, disiplinli çalışmadır. Görevleri ağırdır; pratikteki bu insanlar kelimenin tam anlamıyla, partidir! Her biri ayrı bir konuda ve tek tek ayrı yerde pratik çalışma yürütürler. Tek tek alanlarda görev yapmak üzere tek tek kişi ve örgütlerin organik temelde partinin etkinliğini arttırmak, eksiklikleri tamamlama pratik savaşının manevra üstünlüğünü yaratma, siyasal çalışma olanaklarını araştırma, kısacası, arıların kovan örmesi uğraşında görüldüğü gibi, her biri ayrı bir çaba içinde siyasal pratiği derinleştirmekle yükümlüdür. Ve bu, profesyonel çalışma biçiminin ta kendisidir. Başka bir ifadeyle, profesyonel çalışma, pratik askeri, siyasi ve ideolojik olarak mücadelenin ve toplumsal yaşamın bütün alanlarına nüfuz etmek için vardır. Leninci parti, hangi ülkede olursa olsun, profesyonel çalışma biçimini ciddi bir ilke olarak kendi pratik yaşamına kazandıramamışsa, ya da kazandırmakta gecik-

Dr. KAWA AZÎZÎ:

Geçmişte Kürt sorununun çözümsüzlüğünün sistemler arası bir suçlama ve propaganda aracı olarak kullanılmasından kaynaklandığı görüşünün aksine, ben, Kürt ulusunun sosyalist ve kapitalist kampların karşılıklı ortak çıkarları uğruna ezildiği kanısındayım.

Geçmişte öğrenci ya da politik ilticacı olarak Bulgaristan'a yerleşmiş olan Kürtlerin etkinlikleri bugüne değin Kürt basınında pek yer almadı. Avrupa'nın diğer ülkelerindeki Kürt aydınlarının verdiği ürünler ve Bulgaristan'da aldıkları akademik eğitim burda bulunan Kürtleri de bilim araştırma alanında harekete geçirdi. Batı Kürdistan'lı Dr. Kawa Azizi bunlardan biri. Geçtigimiz günlerde yayınlanan kitabı "Türkiye'de Kürt Sorunu"yla ilgili bir söyleşi sunuyoruz. Dr. Azizi'nin bu kitabı, Bulgaristan'da Kürtler tarafından yazılmış ilk kitap. Dr. Azizi 1958'de Dirbêsiyê'ye bağlı Melek köyü'nde doğdu. 1986'da Sofya'da Karl Marx Ekonomi Enstütüsü'nü bitirdi. 1991'de de şu anda kitap olarak yayınlanan doktora tezi, Sofya Üniversitsi Politik Bilim Kürsüsü tarafından kabul edilerek doktorluk ünvanı verildi.

Medya Güneşi

M.G: Kitabınızı hangi amaçla ve hangi ihtiyaçlardan hareketle hazırladınız? Kitabınızın temel konusu nedir?

Dr. K.A: Kitabımı 1987-1990 yılları arasında Sofya Üniversitesi Politik Bilim Kürsüsü'ne sunulmak üzere diploma tezi olarak hazırladım. 21 Mart 1991'de tezim kabul görerek doktorluk ünvanını aldım. Kitabın ihtiyaç duyulan bir boşluğu doldurarak Bulgar okuyucularını Kürt sorunu konusunda informatik olarak aydınlatması amacını güttüm. Kitabın konusu adından da anlaşılacağı gibi Türkiye'deki Kürt sorunuyla ilgilidir. Sorunu 1514'den günümüze değin kendi ölçü ve bilgilenme sınırlarım içinde ele aldım.

M.G: Bulgaristan'da daha önce yazılmış aynı tip eserler var mı? Varsa bir mukayese yapıldığında kitabınızın bu çalışmalar içindeki yeri sizce nedir?

Dr. K.A: Bulgaristan'da benimkinden önce iki kitab daha yayınlandı. Bunlardan birincisi 1963 yılında yayınlanan "Yeni Dünya Panoramasında Kürdistan" adlı Boris Timkov'un kitabı. İkincisi ise Radio Kristev'in "Türkiye Kürdistan'ı Haksızlık ve Terör" adlı 1988'de yayınlanan kitabı. Benim araştırmamla diğer araştırmalar arasında ise belirgin bir fark var. Bu fark diğer iki eserin sorunu ele alış ve çözüm önerilerini o günkü devlet politikasına uygun bir çerçeve içinde sunmalarıydı. Oysa benim kitabımda konu otosansürsüz, radikal bir Kürt görüşüyle ele alındı.

M.G: Kitabınız aslında bir doktora tezi. Bu anlamda tez olarak ileri sürdüğünüz yeni bir düşünce var mı?

Dr.K.A: Yeni sayılabilecek nitelikteki düşüncelerimden önsözde kısaca bahsettim. Yeni olan şey geçmişte Kürt sorununun çözümsüzlüğünün sistemler arası bir suçlama ve propaganda aracı olarak kullanılmasından kaynaklandığı görüşünün aksine, ben, Kürt ulusunun sosyalist ve kapitalist kampların karşılıklı ortak çıkarları uğruna ezildiği kanısındayım. Sistemlerin başını çeken devletlerin çıkarları bizi parçalayan sömürgeci devletlerin çıkarlarıyla bütünleşmişti. Örneğin: ABD'nin Türkiye ve Şahlık Iran'ı ile SSCB'nin ise, Irak ve Suriye ile. Böyle olunca da bizim ulusal çıkarlarımız iki sistemin çıkarları ile çatışarak bugüne gelindi.

Ayrıca, Sosyalist sistemin çözülmesinden sonra soğuk savaşın yarattığı anti-demokratik yönetimler tedirgin olmaya başladılar. Bu yönetimlerin ileridekı dönemde zayıflamalarının ve Kürtler'in politik örgütlülüklerini arttırmalarının Avrupa'da olduğu gibi Orta-Doğu'da da sınırların dokunulmazlığı tabusunu yıkarak biz Kürtlere tarihi bir fırsat vereceği kanısındayım. Kaldı ki böylesi bir dönemi yaşamaya başladık bile. Örneğin Kürdistan Federe Devleti bu değişimlerin bize kazandırdığı muhteşem bir fırsat.

Ayrıca, Sosyalist sistemin çözülmesinden sonra soğuk savaşın yarattığı anti-demokratik yönetimler tedirgin olmaya başladılar. Bu yönetimlerin ileridekı dönemde zayıflamalarının ve Kürtler'in politik örgütlülüklerini arttırmalarının Avrupa'da olduğu gibi Orta-Doğu'da da sınırların dokunulmazlığı tabusunu yıkarak biz Kürtlere tarihi bir fırsat vereceği kanısındayım. Kaldı ki böylesi bir dönemi yaşamaya başladık bile. Örneğin Kürdistan Federe Devleti bu değişimlerin bize kazandırdığı muhteşem bir fırsat.

Diğer yandan müttefikler konusunda da mantıki, ulusal çıkarlarımıza uygun bir seçim yapılmalı. Sosyalist sistem tehlikesinin ortadan kalkması Batılıları yeni tehlikelerle karşı karşıya bıraktı. Bu tehlikeler bizi de yakından ilgilendiriyor. Yani Pantürkizim, Panislamizim, Panarabizim gibi. Bu böyle olunca istesek de istemesek de hangi ideolojiden olursak olalım eğer ulusal kurtuluşumuzu herkesin çıkarlarının üstünde görüyorsak ilgi ve çıkar alanlarımız batılılarla aynı doğrultuya düşecektir.

M.G: Bir atasözünün dediği gibi ilk adım en zor adımdır. Sizin kitabınız ile ilgili çalışmalarda karşılaştığınız zorluklar oldu mu? İlk çalışmanız olması bakımından kitapta eksiklik ve zayıflıklarınız olduğu kanısında mısınız?

Dr. K.A: Elbette beni sıkan zorluklar oldu. Çünkü hemen hemen hiç yoktan bir şeyler yapmaya çalıştım. Hem tezimi yazmaya başladığımda Bulgaristan'da henüz değişiklikler olmamıştı ve böyle bir tezi nasıl kabul ettireceğimi bilemiyordum. Ancak tezimi savunduğum dönemde artık değişiklikler meydana gelmişti. Diğer yandan kaynakların bulunması ve kirtasiye masrafları da beni maddi açıdan oldukça yordu.

Eksikliklere gelince. Bugün yeni bir kitap yazsam dahi yine eksiklikleri olacaktır. Çünkü insan ömrü, bilgilenme ve yetenek gelişimini tamamlaması açısından oldükça kısa. Böyle düşününce de hiçbir şeyi mükemmel göremiyorum. Aynı şey kitabım için de geçerli.

M.G: Yeni sistem içinde ticari olmayan kitaplar için Sponsor bulmak oldukça zor. Siz bu sorunu nasıl hallettiniz?

Dr.K.A: Bakın bu çok ilginç oldu! Yıllardır tanıştığımız, ancak değişik yurtsever partilerde çalıştığımız için birbirimize karşı pek sıcak olmadığımız bir arkadaşım olan tıp doktoru B.İ'ye düşüncelerimi açtım. Hemen ortak ulusal dava gerekliliğinde birleşerek bana yönetim kurulu başkanı olduğu firmasından 50.000 levayı karşılıksız vererek finanse etti. Umarım bu davranış ayrı düşüncelere sahip olan tüm yurtseverlere örnek olur.

M.G: Peki, sizden sonra araştırma yapmak isteyecek genç Kürt bilim adamlarını finanse edebilecek yeni iş adamlarımız var mı? Kitabınız işadamlarımızı cesaretlendirecek ilgiyi gördü mü?

Dr.K.A: Şimdi Kürt işadamları kitabımın gördüğü ilgiden öte böylesi bir yurtseverlik görevini yerine getirmek için çok istekli görünüyorlar. Öyle zannediyorum ki, adım atmak isteyecek Kürt aydınları yurtsever işadamlarımızın desteğinden yoksun kalmayacaklardır.

M.G: Üstünde çalışmak istediğiniz yeni bir konu var mı?

Dr.K.A: Eğer olanaklarım olursa Kürtlerin bugünü ve yarını hakkında politik bir araştırma yapmak isterim.

M.G: Sayın Azizi tüm bunların yanısıra siz aynı zamanda Transnational Radikal Parti adlı bir örgütün üyesisiniz. Bize biraz bu örgüt ve amaçlarından bahseder misiniz?

Dr.K.A: Herşeyden önce ben gönlümü bir bütün olarak Kürdistan ulusal hareketine vermiş biriyim. Ancak uluslararası desteğin bizler açısından önemini düşünerek böyle bir parti içinde çalışmayı bir yurtseverlik görevi bildim.

Bu partide birçok ülkeden değişik politik renkleri olan 4000 parlementer ve 100 ülkenin hükümetlerinin bakanlık düzeyinde temsilcileri var. Bu partiye herkes üye olabilir, düşünce ve önerilerini sunabilir. Parti soğuk savaş sonrası dünya sorunlarını şiddete başvurmaksızın pülüralizm (çoğulculuk) temelinde çözmeyi amaçlıyor. Partinin ana ilkeleri arasında parlamenterizm, demokrasi, insan hakları ve ulusal haklar da var.

Böyle bir parti düşüncesi ilk kez İtalya Radikal Partisi tarafından ortaya atıldı. Daha sonra ilgi görerek evrensel bir hale dönüştü. Partinin merkezi Roma'da bulunmaktadır.

M.G: Transnational Radikal Parti'de yer alan Bulgar parlamenterleri var mı? Bunlarla ilişkileriniz ve Kürt sorununa bakış açıları nedir?

Dr.K.A: Bulgar parlementerleri ile ilişkim henüz yok. Şu anda çok iyi ilişkiler içinde bulunduğum iki bulgar politikacısı ve insan hakları temsilcileri var. İlerde bu arkadaşlar ile birlikte "Kürdistan İnsan Hakları" adlı bir komite kurma niyetimiz var. Ayrıca Şubat'ın 3'ü ve 8'i arasında bu partinin İtalya'da kongresi olacak. Ben de partinin Bulgaristan seksiyonu delegesi olarak kongreye katılacaktım. Ancak pasaportumun ilticacı pasaportu olmasından dolayı vize alamadım. Fakat benden istenen bir rapor kongrede tüm delegelere okunacak. Raporun temel konusu Kürt sorunu olacak. Parti'nin Bulgaristan seksiyonu da kitabımdan 120 tane alarak içlerinde 40 Bulgar parlementerinin bulunduğu üyelerine dağıttı. Yani kısacası yeterli olmasa da bir yerden işe başlayabildim.

M.G: İletmek istediğiniz başka bir şey var mı?

Dr.K.A: Evet. Ben yaşamlarını tehlikeye atarak Medya Güneşi gibi bir dergiyi daha en karanlık dönemlerde çıkaran kardeşlerime teşekkür ediyorum. Onlar mücadeleyi verilmesi gereken gerçek yerde veriyorlar. Genel Yayın Yönetmeniniz Osman AYTAR kardeşimin ve tüm Kürt basınının üstündeki çağdışı baskılara da raporumda yer vererek elimden geleni yapacağım.

GENEL YAYIN YÖNETME
TUTUKLANMAS

- **İbrahim Aksoy:** Baskılara karşı herşeye rağmen ilerici, demokrat ve yu
sürdürüyorlar. Hayatlarına mal olsa da, zindanlara atılsalar da bu görevlerini sü

- **Av. Ercan Kanar:** Bugün için trajedi olan bu uygulama hiç kuşkusuz yo

- **Sırrı Öztürk:** TC Devletin demokratik ve özgürlük taleplerini dile getiren h
tekelci sermayenin baskı ve teröre ihtiyacı vardır. O, bir türlü Gladio'suz edemiy

- **AV. Eren Keskin :** Devlet her sahte "reform" girişiminin gündeme geld
iyi irdelemek gerekiyor.

22. sayımızın toplatılması ve Genel Yayın Yönetmenimiz Osman Aytar'ın tutuklanmasına ilişkin olarak İstanbul DGM Savcılığı tarafından yürütülen "Hazırlık Soruşturması" tamamlanarak Osman Aytar'la birlikte gazetemiz sahibi Cemal Özçelik ve sorumlu yazıişleri müdürümüz Salih Bal hakkında dava açıldı. Savcılık idianamesinde "93'te Yeni Atılımlar için" başlıklı yazıda "T.C devletinin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü aleyhine propaganda yapıldığı" ileri sürülerek makale yazarı Osman Aytar'ın 3713 sayılı terörle mücadele yasasının 8/1, Cemal Özcelik ve Salih Bal'ın ise aynı yasanın 8/2. madde ve fıkraları gereğince cezalandırılmaları ve toplatılmasına karar verilen gazetenin müsaderesine karar verilmesi talep edildi.

Devletin devrimci ve yurtsever basına yönelik yeni bir uygulamalara, yaygınlaştırılmasını önlemek üzere dur demek için, yurtsever ve demokratik kamuoyunu, bu konuda duyarlı olmaya ve 12 Mart 1993'te, saat 10.00'da İstanbul 3 No'lu DGM'de yapılacak olan duruşmaya katılmaya çağırıyoruz.

MEDYA GÜNEŞİ

Genel Yayın Yönetmenimiz Osman Aytar'ın tutuklanması, yurt içinde ve yurt dışında tepkiyle karşılandı. Uluslararası Af Örgütü harekete geçerek "Acil Eylem" çağrısında bulunurken, çeşitli kişi ve kuruluş temsilcileri de, konuyla ilgili düşüncelerini ve tepkilerini, gazetemize yaptıkları açıklamalarla dile getirdiler.

Avukat
Eren Keskin

DEVLET TEPKİ ÖLÇMEK İSTİYOR

Av. Eren Keskin

Uzun bir süreden sonra, 3713 Sayılı "Terörle Mücadele Yasası" nedeniyle hazırlık soruşturmasında, yazdığı yazıdan dolayı ilk olarak tutuklanan Osman Aytar oldu.

Osman Aytar'ın tutuklanması bence, devletin gündeme getirmek istediği bir uygulamanın da ilk örneği oldu. Bu nedenle tepkilerin yoğunlaştırılmasının gerektiği bir -tutuklama- olduğu düşüncesindeyim.

Devlet her sahte "reform" girişiminin gündeme geldiği dönemlerde, Kürt insanına karşı baskıyı da örgütlemiştir. Bu açıdan dönemi iyi irdelemek gerekiyor.

Devlet, CMUK'daki değişiklikleri, çok "demokratikmiş" gibi, tüm dünyaya sunarken, bir yandan da Kemalizm'i şahlandırmaya, sağcısıyla-solcusuyla" "milli birlik ve beraberliği" örgütlemeye çalışıyor ve maalesef başarılı da oluyor.

Böylesi bir dönemde devlet, neyi "oturtabilirsem kârdır" anlayışı ile "bakıyor olaya.

"Terörle Mücadele Yasası'nın can damarı, 8. maddesidir. Bu madde Kürt ulusunun hertürlü hak talebi önüne dikilen bir engeldir. Bu madde ile Kürt ve Kürdistan demek suçtur. Ve devlet bu maddeyi artık daha da rahat uygulamak istiyor.

Osmar Aytar işte bu 8. madde'ye dayanak yapılarak daha hazırlık soruşturmasında tutuklanmıştır. Devlet tepki ölçmek istiyor.

Tepki göstermesi gereken kesimlerin çoğu, hala Uğur Mumcu için yürümekte olduklarından henüz tepki göstermediler. Ancak "yürüyüşler" bitince tepki gösterecekleri umuluyor. O beğenmeyip eleştirdiğimiz, "Uluslararası Af Örgütü", "Acil eylem" kararı aldı bile. Yürüyüşçülere duyurulur!

Ne diyelim. Tepki göstermek isteyenler 12 Mart'ta Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde olsunlar, duruşma var.

TÜRKİYE EN TEHLİKELİ ÜLKE

İbrahim AKSOY.
Eski Parlamenter.

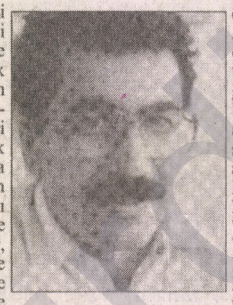
Türkiye'de yazısından dolayı tutuklanan ilk yazar sayın Osman Aytar değildir. Özellikle demokrasiden, demokratikleşmeden bahseden bu koalisyon hükümeti, geldiği günden beri uyguladığı baskı politikalarından ötürü Türkiye, basın yaşamının en tehlikeli olduğu ülkelerden bir tanesi haline gelmiştir. Bugüne kadar 12 basın mensubu yaşamını yitirmiştir.

Basınla ilgilenen özellikle demokrat, yurtsever ve ilerici basın üzerinde hükümetin sistematik bir baskısı vardır. Bu baskılara karşı herşeye rağmen ilerici demokrat ve yurtsever basının üstüne düşen görevi yaptığına inanıyorum; cesaretle görevlerini sürdürüyorlar hayatlarına mal olsa da, zindanlara atılsalar da bu görevlerini sürdürmeye devam ediyorlar.

Bu nedenle Medya Güneşi'ni de yapmış olduğu çok önemli görevden dolayı kutlarım. Şunu da çok iyi biliyoruz ki, özellikle Kürdistan'da yurtsever basın üzerinde özel bir baskı vardır. Basılması da, hazırlanması da metropollerde yapılıyor; pek öyle baskı yokmuş gibi görünüyor, ama sadece bu basını hazırlayanlar değil, aynı zamanda bu basını okuyacak kitle de son derece büyük bir baskı altındadır.

İşte birçok yurtsever gazete ve dergileri satan bayilerin bombalandığını, yakıldığını ve tahrip edildiğini çok iyi biliyoruz. Hatta bunları taşıyan araçların bile Kürdistan'da özel timler tarafından tahrip edildiğini biliyoruz.

'Anti-terör'ün ilk kurbanı Aytar

İstanbul Haber Servisi- Medya Güneşi Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni **Osman Aytar**, bir yazı nedeniyle İstanbul Devet Güvenlik Mahkemesi'nce tutuklandı. Osman Aytar, Terörle Mücadele Yasası nedeniyle cezaevine konulan ilk gazeteci oldu. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce toplatılan Medya Güneşi'nin 22'nci sayısında yer alan "93'te Yeni Atılımlar İçin" başlıklı yazı nedeniyle ifadesi alınmak üzere DGM'ye çağırılan Osman Aytar, burada 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası'nın 8'inci maddesi gereğince tutuklanarak Bayrampaşa Cezaevi'ne gönderildi. Medya Güneşi Gazetesi sahibi **Cemal Özçelik**, henüz soruşturma evresinde olan bir dava nedeniyle yazarın tutuklanmasını kınadıklarını belirtti. Özçelik, "Osman Aytar'ın anti-demokratik yasalarla tutuklanmasını gazetemize ve devrimci basına yönelik bir baskı ve yıldırma çabası olarak değerlendiriyoruz" dedi. Özçelik, Osman Aytar'ın adresinin belli olduğunu ve mahkeme istediğinde de ifade vermeye gitmekten kaçınmadığını belirterek, tutuklanmasını anlamsız bulduklarını söyledi. Osman Aytar'ın avukatı **Eren Keskin**, ilk kez böyle bir uygulamayla karşılaştıklarını belirterek, "Terörle Mücadele Yasası'nın 'Devletin Bölünmezliği Aleyhine Propaganda' başlıklı 8'inci maddesi gereğince Osman Aytar'ın tutuklandığını öğrendik. Hemen itiraz dilekçesi verdik. İtirazımız pazartesi (yarın) görüşülecek. Şimdiye kadar TMY gereğince birçok ceza verildi, ancak bunlar Yargıtay'da. Bu uygulama ilk" dedi. Osman Aytar, 141-142'nin kaldırılmasından sonra yazdığı yazıdan ötürü tutuklanarak cezaevine konulan ilk gazeteci oldu.

24 Ocak 1993'ün Cumhuriyet Küpürü

Başta sizler olmak üzere, sizin gibi her türlü zorluğa göğüs gerip, bu basının çalışmalarını sürdüren bütün arkadaşları selamlıyorum, kutluyorum. Biz görevimizi yapmak mecburiyetindeyiz, sizlerin de yaptığınıza inanıyorum.

İbrahim Aksoy
Eski Parlamenter

DEVLET TERÖRÜ

Av. Kamber SOYPAK

Osman Aytar, düşüncelerinden dolayı tutuklanan ne ilk ne de son Kürttür.

3713 Sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden bu yana Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin baktığı basın davalarının önemli ağırlığını Kürtler hakkında yazılanlar ya da söylenenler oluşturmaktadır.

3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu bütün muhalif görüşleri susturmada devletin terör kanunu olmuştur.

Kürt sorunu konusunda fikir beyan edip, çözüm üretenler bu kanuna göre terörist kabul edilmişlerdir. Oysa asıl terörist devlettir.

İnsanlara düşüncelerinden dolayı işkence ya-pan, hapse atan devletten daha terörist kimse olamaz.

Devlet bir taraftan Kürt realitesi diyerek gelişen kitlesel, ulusal hareketi bastırmak isterken diğer taraftan Kürtler'den, Kürdistan'dan bahseden yazılardan dolayı insanları tutuklamakta, milyarlık para cezaları ile cezalandırmaktadır.

Oysa Kürdistan gerçekliği yeni değildir.

T.C. Osmanlı devleti kadar dahi Kürdistan ve Kürtler konusunda hoşgörülü olamamıştır.

1920'nin TBMM'sinden bu yana giderek ırkçılaşmıştır. Irkçılaştıkça Kürtleri inkar etmiş ettikçe de Kürtlere ve Kürtler hakkında yazıp çizen

Avukat
Kamber Soypak

www.kurdi

NİMİZ OSMAN AYTAR'IN NA TEPKİLER...

ever basının üstüne düşen görevi yaptığına inanıyorum; cesaretle görevlerin ürmeye devam ediyorlar.

nlar için bir komedi niteliği taşıyacaktır.

ileri unsuru "bertaraf" etmek niyetindedir. Militarist polis devleti kimliğindek r, edemeyecek...

i dönemlerde, Kürt insanına karşı baskıyı da örgütlemiştir. Bu açıdan dönem

lere terör uygulamıştır.

Son olarak devlet terörünü sistemleştirmek için 3713 sayılı kanun yürürlüğe konmuştur.

Osman Aytar'ın tutuklanması sistemli devlet terörünün son halkalarından biridir.

Av. Ercan Kanar

KOMEDİ

AV. Ercan Kanar

Osman Aytar'ın Düşüncesinden Dolayı Tutuklanması Irkçı Hukuk Uygulamalarının Tipik bir Örneğidir.

Düşüncenin suç kabul edilmesi, hele hele terör suçu olarak değerlendirilmesi, sayıları giderek azalan ırkçı devletlerde ancak sözkonusu olabilmektedir. Hele böylesi bir 'suçun 'daha hazırlık aşamasında tutuklamanın gündeme getirilmesi, yargı organlarını; temel hukuk normlarının, tutuklamaya ilişkin evrensel standartların değil, MGK'nun bekçiliğini yaptığı inkarcı resmi ideolojinin yönlendirdiğininkanıtıdır.

Bir basın 'suçun'da kişi neden tutuklanır? Hukuktan nasibini zerre kadar almış bir beyin bunu izah edemez. Bu tür korkunç, hukuk dışı, keyfi uygulamalar, halkların dahi dostluğuna engel, ferdi ırkçı devlete feda etmeye hazır, militarist zihniyetin yargıya yansımasıdır. Bugün için trajedi olan bu uygulama hiç kuşkusuz yarınlar için bir komedi niteliği taşıyacaktı

GLADİO'SUZ EDEMİYORLAR...

Sırrı Öztürk

Osman Aytar arkadaşı, MEDYA GÜNEŞİ Gazetesindeki sorumluluğu dışında, yayınladığı: "KÜRDÜN 'MAKUS TALİH'İ ve 'GÜNEYDOĞU' ANADOLU PROJESİ" (Sorunlar ve Gerçekler) adlı kitabından da tanıyorum.

TC yönetimi, gerek işçi sınıfı hareketi, gerek sosyalist hareket ve gerekse Kürt Özgürlük Hareketi'nin başını çektiği bu anlamlı sosyal muhalefetin çok yönlü mücadelesinden oldukça rahatsızlık duymaktadır. Tekelci devlet kapitalizminin ulusal ve evrensel plandaki sözcüleri de Anadolu coğrafyasında öne çıkan sınıfsal ve ulusal taleplerden büyük ölçüde rahatsızlık duymanın nedenleri vardır. "Yeni Dünya Düzeni" adı altında ezilen ve sömürülen emekçi halkların bütün talepleri bastırılmak isteniyor. Uluslararası tekelci sermayenin Türkiye ve Kürdistan'daki çıkarları ile bölgedeki halklarımızın çıkarları çelişiyor. Giderek boyutlanan sınıfsal ve ulusal özgürlük hareketi emperyalist kapitalizmin hegemonya kurma savaşının bütün oyunlarını bozacak düzeyde bir gelişme göstermeye adaydır. Bölgede hegemonlar arası kıyasıya bir savaş sürdürülüyor. Türkiye ve Kürdistan işçi sınıfı ve emekçi halkları bu hegemonya savaşında bastırılıp sindirilmek istenen taraftır. Emperyalistler arası hegemonya savaşında bölgenin bütün emekçi halkları da savaşın öteki tarafını oluşturuyor.

Bu savaşta kırılan ve kıyılan nice Osman Aytar'lar var. Osman Aytar'ın duruşmada hemencecik tutuklanması ne ilk ne de sondur. Emperyalistler çok büyük oynamaktadırlar. Emperyalizmden zarar gören yurtsever, devrimci, demokrat ve sosyalist kadrolar da büyük oynamak zorundadırlar. Sorun büyük ve can alıcı nitelliktedir. Sorunun çözümü, milliyet farkı gözetmeden işçi sınıfı ve emekçi halkların çıkarlarını gözetebilecek bir proje ve programın üretilmesinde yatıyor. Bu nedenle kişi, grup ve örgütlerin birbirinin dilinden anlayarak diyaloga girmesi, yan yana durması gerekiyor. Anadolu coğrafyası, tarihsel deney ve gelenekleriyle devrimci ve sosyalist solda önemli kadrolar yetiştirmiştir. Kürt halkı politikada, sanatta, diplomaside önemli adımlar atmıştır. Bütün bu yönelişlerin daha da anlamlı kılınması için her yurtseverin, devrimcinin yapacağı şeyler vardır.

TC Devleti demokratik ve özgürlük taleplerini dile getiren her ileri unsuru "bertaraf" etmek niyetindedir.

Sırrı Öztürk

Sorun Yayınları Yönetmeni

Militarist polis devleti kimliğindeki tekelci sermayenin baskı ve teröre ihtiyacı vardır. O, bir türlü Gladio'suz edemiyor, edemeyecek...

Osman aytar cezaevinden çıkacaktır. Hem de, Kürdistan'ın büyük ihtiyaç duyduğu bilimsel araştırma-inceleme türünde yeni yeni eserler üretebilmenin heyecanı ve çoşkusuyla...

TC'nin Türk ve Kürt devrimcilerine uyguladığı terör, bundan zarar görenlerin birleşik-örgütlü gücüyle kırılacaktır. Finans oligarşisinin zora başvurması boşuna değildir. Bu zoru geriletip kırmak bizim- hepimizin elindedir...

Yılmaz Çamlıbel

Kürt Hak ve Özgürlükler Vakfı Sekreteri

DEMOKRASİ AYIBI,,, Yılmaz ÇAMLIBEL

Gazetenizin Genel Yayın Yönetmeni Osman Aytar'ın tutuklanması bir demokrasi ayıbıdır ve insanlık suçudur.

Bazı düşüncelerin ve onu sözlü ya da yazılı olarak ifade etmenin yasaklandığı bir ülkede yaşamak onur kırıcı bir durumdur.

Kürt ve devrimci basına yönelik çağdışı baskılar temel insan haklarına aykırıdır. Çağdışı kalmış bir baskı biçimidir.

Düşüncenin suç olmaktan çıkarıldığı bir toplumda yaşamayı amaç edinen tüm birey, kurum ve kuruluşların ortak bir mücadeleyi oluşturması gerektiği ortadadır. Bu mücadele hepimizin ortak onurudur.

Sayın, Medya Güneşi,

Derginizin Genel yayın yönetmeni Osman Aytar'ın tutuklanmasını büyük bir üzüntüyle öğrendik. Ülkemizde 12 Eylül askeri darbesinin toplumumuza çizdiği anti demokratik hukuksal çerçeve bugün de yürürlüğünü koruyor. Olağan üstü hal bölgesiyle ilgili olarak çıkarılan ve basına SS Kararnameleri olarak adlandırılan kanun gücündeki hükümet kararnameleri ile terörle mücadele yasası bu anti demokratik çerçeveyi daha da daraltttı. Bu düzenlemeler ve uygulamalar demokratik kurumları nefes alamaz duruma getirdi.

Kürt sorunu ülkenin en ciddi sorunlarından biridir. Sorun çözülmedikçe gerçek anlamda bir demokrasinin kurulması mümkün değildir. Devlet bu güne kadar sorunun çözümü olarak sadece "askeri çözüm"ü görmüştür. Oysa bu sorunun ekonomik, kültürel ve sosyal boyutu vardır. Baskıyla, zorla ve silahla sorun çözülmez. Sorunun barışçıl yollarla ve demokratik yöntemlerle çözülmesi başta olmak üzere, Osman Aytar'ın düşünce suçundan tutuklanması ve sosyalist basına olan baskıları, toplatma kararlarını ve yöneticilerin tutuklanmasını şiddetle protesto ediyoruz.

Medya Güneşi ve diğer yayınlara yönelik baskılar son bulmalıdır. Osman Aytar derhal serbest bırakılmalıdır. Basına, "Basın Özgürlüğü" tanınmalıdır.

İ.H.D ŞIRNAK ŞUBESİ

İnceleme Komisyonu Adına

A. Selam AŞKIN

EZ GIRTINA OSMAN AYTAR PROTESTO DIKIM

Li Tirkiyê barbar herdem bang dikin û dibêjin "Demokrasî heye; azadiya rojnamevanî, heq û huqûqa xwendin û nivîsînê heye." Bi tenê ew qîma xwe bi van gotinan jî naynin; dibêjin em li dinê heq û huqûqa gelan diparêzin.

Eger heq û huqûk ewha be, bêheqî û bêhuqûqî çewa ye? Divê ev sansûra li ser rojname û rojnamevanan rabe. Îro li her derên dinê guherînîn mezin çêdibin. Lê li Tirkiyê ev proses her ku diçe ber bi paş ve dihere; îro rewş ji dema Osmaniyan xerabtir e. Tişt bi gotinên vala naqedin. Eger demokrasî heye, eger heq û huqûq heye, divê wê gavê nivîskar û rojnamevan bi aşkerayî bikaribin dîtinên xwe bînin ziman. Wexta ku dîtina nivîskarekî nehat ecibandin, yên ku vê dîtinê rast nabînin, mafê wan ê rexne lê girtinê heye. Lê belê li Tirkiyê rastiyek heye, ew jî pelçiqandin û asîmilekirina gelê Kurd e. Gava ku nivîskarê Kurd Musa Anter tê kuştin, dewleta Tirk pê re wî vedişêre û nahêle ku Kurd merasîma cenazê wî jî bikin. Lê di kuştina Ugur Mumcu de dewlet meşînan organîze dike û bi hemû awayî li wî xwedî derdikeve. Çewa ku Ugur Mumcu nivîskar bû, wusa jî Musa Anter nivîskar bû. Dewleta Tirk bi kirinên xwe yên bi vî awayî ferq û nîfaqê dixe navbera Kurd û Tirkan.

Divê Osman Aytar bê berdan û tada li ser Medya Guneşî rabibe. Divê em heq û huqûqa hemu nivîskaran biparêzin û ji dîtinên wan re hurmet nîşan bidin.

Ez wek nivîskarekî Kurd girtina Osman Aytar protesto dikim.

Nîviskarê Kurd

KOYO BERZ

NIVÎSKAR Û FÎLOLOGÊ

Li ba min gelek îspat hene ku Tirkan ecêbên kiriye. Çunkî ev polîtîqa bi vî awayî ji bo wa sed hezaran Ermeniyan ji destê Tirkan xelas ki

Berpirsiyarê me yê Moskovayê Serdar Dîcle bi nivîskar û ronakbîrê Kurd Çerkezê Reş re hevpeyvînek kir. Em di vê hejmara xwe de beşê yekemîn ê vê hevpeyvînê çap dikin. Herwekî ji hevpeyvînê jî tê fahmkirin, Çerkezê Reş rexneyên giran li hin ronakbîrên Kurd û Ermeniyan digire. Rûpelên rojnameya me ji dîtinên cihê yên li ser vê mijarê re vekirî n

Medya Guneşi

MG: Em dixwazin ji bo Rojnameya Medya Guneşî bi we re hevpeyivînekê bikin. Gelo hûn dikarin xwe bi xwendevanên me bidin naskirin?

Çerkezê Reş: Ser çavan. Ji min re dibêjin Çerkezê Reş. ez doktorê îlmê Fîlolojiyê me û helbestvan im. Du kitêbê min hene. Ez li Ermenîstanê ji dayika xwe bûme. Kal û pîrên min ji Kurdistanê ne. ev du sed sal e ku ji wê derê hatine. Hê ji zarûktiya min de doza Kurdistanê di xwîna min de, di dilê min de cîh standiye. Di pey de ez dikarim tiştekî din bibêjim; ji roja ku ez ji diya xwe bûme hata niha, ez dixebitim, ez dixwînim, ez dinivîsim. Ev e kurtejiyana min.

M.G: Mamoste te li kuderê xwendiyê?

Ç.R: Min li mekteba Ermeniyan xwendiye û paşê jî min enstîtuya Pedegojiyê xelas kiriye; bi dereca yekemîn. Xebatên min li ser jiyana Kurdan, di lîteratora Ermeniyan de ji qirnê (sedsala) pêncan heta roja me ne. Teza min a doktorayê jî li ser vê temayê bû. Dû re ez çûm bajarekî Ermenîstanê; li wir enstîtuyekî heye; ez çar salan li wê enstîtuyê xebitîm. Ji sala 1980'yî heta sala 1984'an. Di pey de ez vegeriyam Erîwanê û min li Enstîtuya Pedegojiya Erîwanê mamostetî kir. Piştî ku ez çûm Erîwanê, sê sal bi şûn de enstîtuyek vebû. Dilê min hebû ke ez li vir Fakulteyek Kurdî bi saz bikim da ku di hemû beşên Kurdzaniyê de ders bên dayin. Ji min re li hev hat ku ez vê fakultê vekim. Du salan min li Erîwanê kar kir, karê fakultê meşiya. Lê min dît ku ev fakulte bi dilê Ermeniyan nîne. Ezê niha bibêjim ji bo çi? Îsal havînê û berê jî fedayiyên Ermeniyan girtin ser mala min; xwestin ku min û zarûkên min bikujin. Va ye kurê min û pîreka (Jina) min li vê derê ne. Piştî van êrîşan ez ji Erîwanê reviyam. Yanê ezê bihatama kuştin, lê ne li ser axa xwe.

M.G: Wekî Kurdolojiyê we fakulte vekir?

Ç.R: Belê

M.G: Xwendevanên we hebûn?

Ç.R: Belê.

M.G: Di dora çend kesan de xwendevanên we hebûn?

Ç.R: Bîst û pênc (25) xwendevanên me hebûn.

M.G: Baş e ji bo çi ji aliyekî de hiştin hûn fakultê vekin û ji alî din de ev zulum li we kirin?

Ç.R: Min fakultê bi hewldana xwe vekir. Min ew bi dizî vekir. Çaxa ku ew pê hesiyan fakulte heye, xwendevan hene tada wan dest pê kir.

M.G: Ma ev kar ne resmî bû?

Ç.R: Paşê bû resmî, lê êdî wan kir nekir nikaribûn bigirin. Min ji wan re got heke hûn nehêlin bibe resmî, ezê deng li dinê bikim û we rihet nehêlim. Bîst û pênc xort li benda fakultê bûn. Nikaribûn nekin resmî. Çunkî nedixwestin deng derkeve. Lê wusa kirin ku em ji wir derkevin.

M.G: Yên ku tade li we kirin kî ne? Yên ku hatin male we polîsên wan ên resmî bûn?

Ç.R: Erê resmî ne. Vê tadeya wan di sala 1988'an de dest pê kir. Yanê wexta ku rejîma komonîstiyê hêdî hêdî hukmê xwe hunda kir; li pey min digeriyan; çar caran xwestin ku min bikujin.

M.G: Kî?

Ç.R: Ermeniyan.

M.G: Kîjan Ermeniyan? Polîsên wan, eskerê wan, faşîstên wan an jî komonîstên wan? Kî?

Ç.R: Faşîstên wan. Yanê ew kesên ku îro partiya wan il Ermenîstanê li ser hukum e. Bi Ermenîkî jê re dibêjin "Hêhîse."

M.G: Partiya Petrosyan?

Ç.R: Demekê eskerê wî li pey min digeriyan. Carekê hatin mala min; bi roj bû pîreka min got ne li mal e û ewê êvarê were. Bû êvar dîsa hatin mala min; min ji wan re got ez Kurd im û divê ku hûn destûr bidin min da ku ez karê xwe pêş ve bibim.

M.G: Ji te re çi digotin?

Ç.R: Digotin nebê je ez Kurd im. Çunkî di sala 1988'an de Ermeniyan bi awayekî resmî xwestin faktora Kurdan bidin xelaskirin. Berê jî dixwestin, lê rejîma komonîstiyê hebû jê ditirsiyan. Lê wê demê jî ez li hember van kirinên wan derdiketim. Min dinivîsî, min digot ezê civatê li hember we rakim. Ji wan re li hev nehat. Lê îsal bi şev girtin ser mala min, bi bîst fedayiyan; saet dudoyê şevê bû, tevê cîranên me hişyar bûn; lê kesî newêribû ji tirsa dengê xwe bike. Çunkî yên ku hatin bi forma resmî bûn û li ser navê Wezîrê Karê Hundir xebar didan. Telefona min jî ji êvarê de qetandibûn. Ji min re gotin emê zarûkên te li ber çavê te şerjê bikin û paşê jî te bikujin. Divê tu fakultê bigrî ji vira derkevî an jî bibêjî ez ne Kurd im.

> Ez carakê bi Petrosyan re peyivîm, hîn nebûbû serokê Ermeniyan; wê çaxê serokê Partiyê bû. Ew bi xwe fîlolog û pêşekzanê qirnê navîn e. Min jê re got "Ma hûn nizanin ku Êzidî Kurd in?" Hûn çima problema Kurd û Êzidiyan çêdikin? Li çavê min nihart, şahid jî hene ji min re ewha got." Îro ji me re ewha dest dide".

M.G: Wek kuştina Seîdê Îbo?

Ç.R: Hîn heta roja îroyîn venebûye. Wekî wan profesor Seîdê Îbo kuştin.

M.G: Hûn ji ku dizanin wan kuştiye?

Ç.R: Çunkî sala par di televizyona Ermeniyan de axaftinek hebû. Nunerê partiyak Ermenî ewha dipeyivî: "Hevalê min ji min re gotin, ji Ermenîstanê derkeve an wê kuştina Seîdê Îbo têkeve stûyê te." Ji bilî viya di ser bûyerê de salek derbas bûye, lê hê jî dozgeriya Ermenîstanê dawe venekiriye. Dîsa Nemoyê Xalid, doktorê îlmê tarîx û etnografyayê kuştin, lê dozgeriyê di vê meselê de jî dawe venekir. Ji bilî viya li gundan digrin ser malên Kurdan, jin û zarûkan bi tevayî dişewitînin.

M.G: Ev herdu kesên ku hatin kuştin bi welatparêziya xwe dihatin naskirin?

Ç.R: Belê.

M.G: Hinek kuştin, hûn reviyan. Ew kesên ku li wir mane çewa dijîn? Hinek rewşenbîrên Kurd li wir hene, ew çewa dijîn?

Ç.R: Ezê raste rast bipeyivim. Ez dixwazim ku ev axaftina min bê nivîsîn. Divê êdî em ji hev netirsin; raste rast li ba hev bipeyivin. Ew rovîtiyê dikin. Yanê ew dibêjin em birayê Ermeniyan in. Ermenî bavê me ne; çi dike Çerkezê Reş dike. Sê roj berê di televizyona Rûsyayê de wan ji Ermenîstanê got ku rewşenbîrên Kurd -ew ne rewşen bîr in. Ew pîne ne- Şerefê Eşîr, Karinê Çeçanî li her derê digerin û dibîjin em Kurd in, bijî Kurdistan; lê giş derew e, ji bo kursiya xwe wusa dikin. Di televizyonê de dipeyivin û dibêjin em û Ermenî birayê hev ên malekê ne. Tu tiştekî li vê derê neqewimiye. Em bav û birayê hev in; bila bijî Ermenîstan. Ev xayintî ye. Çil hezar ji cemaeta me, çil hezar li Ermenîstanê malên wan hatin şewitandin.

M.G: Kîjan salê?

Ç.R: Di salên 1988,89,90'an de.

M.G: Wan ji Ermenîstanê koç kirin?

Ç.R: Hatine li Krasnadarê dimînin, hatine Stavrapolê. Hin ji wan çûne Asya Navîn; Kazakîstan û Kirgizîsatanê. Reviyan, malên xwe hêştin û reviyan. Li vê derê şahidek min heye. Xwendekarekî min ê ji Krasnadorê ye; du malên wan hebûn nehiştin ku tu tiştekî xwe bi xwe re bînin. Tenê karibûn zarûkên xwe xelas bikin. Em çewa birê hev in! Ew herdu rewşenbîr çewa dikarin li ser navê milletekî xeber bidin. Ji bilî viya jî divê em van herdu rewşenbîran fahm bikin, ka çima wusa xeber didin? Karinê Çeçanî keça xwe bi def û zirne da Ermeniyan. Yanê qîza wî bûka Ermeniyan e. Şerefê Eşîr qîza birayê wî bûka Ermeniyan e. Ev karê wan e; lê heqê wan tuneye ku li ser navê milletekî xeber bidin.

M.G: Mamoste, hûn dikarin hin înformasyon di derheqê pirtûkên xwe de bidin?

Ç.R: Kitêba min a yekemîn helbestên xortaniyê bûn. Bi çavê îro ez wan helbest nahesibînim; helbestên romantîk û kevn bûn. Kitêba min a duwemîn "Şoreşa Xeberan"e. Di vê xebata xwe de ez li ser riyên pêşvebirina helbesta Kurdî disekinim. Çima "Şoreşa Xeberan"? Çunkî ew peyvên ku di helbestan de heta îro hatine bikaranîn ne di ciyê xwe de ne. Ev xeber westiya ne, çiriya ne. Min bi vê xebata xwe xwest ku ez Kurdiya berê û ya îroyîn bigihînim hev û orf, edet û zargotina Kurdî bi ya cîhanê ve girê bidim. Yanê sentezekê pêkbînim. Tiştekî nû, tiştekî teze derxim. Yanê ji çêr, ji qajîna vikî vala dûr bixim. Tiştê rast huner çêbikim.

M.G: Di wexta sîstema sosyalîst de jî û îro jî li Erîwanê rojnameya Riya Teze derdikeve û radyoya Kurdî jî heye. Berê jî û îro jî propaganda tê kirin ku xwedênegiravî heşt neh bajarên Kurdistana Bakur yên Ermeniyan in. Bajarên wekî Wanê, Erzîncanê, Qersê û Diyarbekir Ermenîstana Mezin tên hesibandin. Li ser Kurdan zilmekî heye û propaganda dikin dibêjin "Yezidî ne Kurd in. Kurdan ew qetil kirine." Di gel vana destûr dane radyoya Kurdî û rojnameya Riya Teze, ew çewa çê dibe?

Ç.R: Berî her tiştî ez viya bibêjim: Ez dixwazim ku peyvên min bên çapkirin. Bêsihûdî ye, trajedî ye ji bo me Kurdan ku em di tarîxê de bûne cînarê Ermeniyan. Gelo çima? Ermeniyan ji sedsala pêncan (5) vir de, ji roja ku dest bi nivîsînê kirine heya îro dinyayê dixapînin. Ermenî millitekî xaçparêz in û di rojhilata navîn de di nav misilmanan de dijîn. Evana tevahiya Ewrûpayê ji bo ku xaçparêz bûn dixapandin. Evî tiştî jî ji kîsî Kurdan dikirin. Gelê Kurd bi saya Ermeniyan di dinyayê de mêrkuj, xwînrij, diz; bê nivîs û bê tarîx hate naskirin. Herweha Kurd ji ruyê wan de bê welat û bê tarîx man. Ermeniyan digot "Kurd me dikujin, ew me qir dikin". Bi saya serê Ermeniyan mala me ewha xera bû.

M.G: Ev tiştên ku Ermenî dibêjin ne rast in?

Ç.R: Bêguman ne rast in. Jixwe tevahiya milletekî nikare bibe talankar û diz. Tiştê din, gelo em xwedî nivîsar nînin? Lîteratora Kurdî ji qirnê heftan de dest pê kiriye. Silêmanê Girtî, Elî Herîrî, Pîrê Şaryarî, Meleyê Cizîrî, Elî Tilmoxî, Feqiyê Teyran, Ehmedê Xanî, Îsmaîlê Beyazîdî û hwd. tev ne Kurd in! Lê ew naxwazin vê rastiyê bizanibin. Ermeniyan wusa nîşan daye ku tu tiştekî Kurdan tune û ew nebûne xwedî dewlet; di dîrokê de wan tu dewlet ava nekiriye.

M.G: Baş e, em werin ser mesela Radyoya Erîwanê?

Ç.R: Di salên bîstî û siyan de hin tişt kirin, lê ev giş xapandin bûn. Wan tiştan jî Ermeniyan nekir; rejîma komonîstiyê kir. Wê gavê polîtburoya partiya komonîst ji bo milletên biçûk hin biryar girt û Ermeniyan jî nikaribûn van biryaran qebûl nekin. Gava rejîma komonîstiyê rabû Ermenî li riya Teze xwedî derneketin. Niha Riya Teze dertê, lê bi pereyên gelê Kurd. Ma ew jî radyo ye, radyo ne radyoya Kurdan e. Ew bi zimanê Kurdî weşana xwe dike, lê polîtîkaya Ermeniyan dimeşîne.

M.G: Wexta ku Ermenî ji bo Yezîdiyan dibêjin ne Kurd in, wan ji kîjan milletî dihesibînin?

Ç.R: Dibêjin hûn ne Kurd in. Hûn ji Ermeniyan qetiyanê, hûn di qirnê navîn de ji Ermeniyan qetiyane lê hûn bi Kurdî dipeyivin. Yanê pirsa asîmilasyonê ye. Dixwazin ku herkes bibe Ermenî. Dibêjin milletek li Ermenîstanê heye û ew jî Ermenî ne. Ji bo çi dibêjin. Çunkî wan kilamên me, reqsên me ji xwe re kirine mal û lê xwedî derketine. Dibêjin ew yê Ermeniyan in û Kurdan wan ji Ermeniyên Yezidî standine. Ez Fîlolog û tarîxzan im. Min 12 sal li Enstîtuya Ermeniyan kar

www.kurd.org

KURD ÇERKEZÊ REŞ:

mezin kiriye; lê ew (Ermeni) dibêjin Kurdan dest dide. Ew tu car nabêjin ku Kurdan bi ye.

kiriye, ders daye zarûkên Ermeniyan. Ez pisporek lîteratora Ermeniyan im. Li Ermenîstanê doçentekî Ermenî ji min re got "Tu mirovekî talûke yî." Min got çima? Wî got çumkî "Tu hemû tişt û giliyê Ermeniyan dizanî. Tu tarîxa me baş dizanî ew ji bo me talûke ye". Ez ji wî re dibêjim yekî ji Filîpînê, ji Holandayê, ji Zelandayê bi Ermenîkî bipeyive hûn dê jê re li çepikan bixwin û bibêjin Ermenîzanek ji Zelandayê heye. Lê ji ber ku ez Kurd im hûn bi min re dijminatiyê dikin. Yekî Japon ku bizanibe ji bo wan şabûn e; lê Kurd bizanibe ji bo wan mirin e. Çunkî wê Kurd hergav bibêjê Ermenîstana Mezin tucar tunebûye. Ev derew e. Ji Kurdistana Bakûr re dibêjin Ermenîstana Mezin. Tu wextê Ermenî nebûne xwediyê vê axê.

M.G: Hûn dibêjin di dîrokê de hejmara Ermeniyan tu car ji ya Kurdan bêtir nebûye, ne wusa?

Ç.R: Belê. Îro li Amarîqakayê, li Los Enclesê milyonek Ermenî dimînin. Çi, wê sibê rabih bibêjin vira Ermenîsten e? Di gel ku wê ji me Kurdan razîbûna xwe bînin ziman, niha dibêjin di 1915'an de Kurdan Ermeniyan di jenosîdê de derbas kirine.

M.G: Li Ermenîstanê dibêjin Kurdan me qir kiriye?

Ç.R: Belê. Ez fedî dikim ji bo çi wanî dibêjin. Tirkiye dewlete, naxwaze nava xwe pê re xera bikin. Dibêjin yetîmek heye em bavêjin ser wî. Li ba min gelek îspat hene ku Tirkan ecêbên mezin kiriye, lê ew (Ermenî) dibêjin Kurdan kiriye. Çunkî ev polîtîka bi vî awayî ji bo wan dest dide. Ew tu car nabêjin ku Kurdan bi sed hezaran Ermeniyan ji destê Tirkan xelas kirye.

M.G: Ew qala vê yekê nakin?

Ç.R: Viya ji bîr kirine. Ez carakê bi Petrosyan re peyivîm, hîn nebûbû serokê Ermeniyan; wê çaxê serokê Partiyê bû. Ew bi xwe fîlolog û pêşekzanê qirnê navîn e. Min jê re got "ma hûn nizanin ku Êzidî Kurd in? Hûn çima problema Kurd û Êzidiyan çêdikin?" Li çavê min nihart, şahid jî hene ji min re ewha got:" Îro ji me re ewha dest dide".

M.G: Di avakirina Hukûmata Laçînê de rolê we çi ye?

Ç.R: Ez dixwazim hebekî ji serî de bêm. Ji dîrokê dest pê bikim. Di dîrokê de Laçîn ne ya Ermeniyan û ne jî ya Ezeriyan e.

Îspat hene, yanê faqtê tarîxî hene. Di qirnê heftan de çaxa eskerên Ereb ala (bayraga) musilmantiyê radikin û li ser navê dîn van deran dagir dikin; tarîxnivîsên Ereban ên qirnê navîn, qirnên 8, 9, 10, 11'an dinivîsin ku li van deran, li Ezerbeycanê gelek Kurd hene. El Balazûrî dinivîse ku qebîleyek Kurdan a bi navê Baxascan li vir dijî. Dîsa tarîxzanên Ereb dinivîsin ku navê Çemê Arasê "Nehîr El Ekrad" bûye ku ev bi mana Çemê Kurdan e. Di qirnê heftan de ji vî çemî re dibêjin Çemê Kurdan. Ev çem di binê Laçîne de derbas dibe. Di qirnê nehan de dewleta Şeddadiya a Kurdan çêdibe, Laçîn û pirraniya erdê pişt qafqasê di nav sînorên vê dewletê de cîh distînin. Di sedsala nehan de li pişt qafqasê bajerek bi navê Partaw hebû ku ev bajar navendek kirîn û firotanê bû. Îro jî ji vî bajarî re dibêjin Barda. Ev bajar nêzîkî Laçînê ye. Gelek deriyên wî bajarî hebûn. Ji derê başûr re digotin deriyê Kurdan. Kurdan li wir tîcareta xwe dikir. Ev ciyê ku îro jê re dibêjin Ezerbeycan, hê Tirk neketibûnê. Li wê derê milletên Îranî diman; Kurd, Telîs, Tad û Axwan. Yanê Alban (Arnawût) ê qafkas. 26 qebîlê wan hebûn. Hê wê gavê Qerebax ne ya Ezeriyan û ne jî ya Ermeniyan bû ku îro ji bo vê derê hevdu qir dikin. Ev ax ya Axwana ye. Ji wan qebîleyek heta roja me hatiye ku ji wan re dibêjin Ûdî. Ûdî ne Ermenî ne û ne jî Ezerî; zimanekî wan ê taybetî heye. Ji ber ku Ûdî jî xaçparêz in Ermenî wan Ermenî dihesibînin. Ermeniyan Ûdî anîn li Bartasê (Erîwanê) bi cîh kirin û wan di nav Ermeniyan de helandin; zimanê wan asîmile bû. Laçîn di qirnê navîn de di destê Kurdan de bûye. Şerefxanê Bîtlîsî di Şerefnama xwe de dinivîse ku di qirnê 13'an de 24 qebîlên Kurdan li der û dora qerebax û Laçînê dijiyan. di pey de Şah Abbas wan qebîlê Kurdan ji wê derê rakir û bir Horesanê; çunkî Kurd mêrxas bûn, çekdar bûn; ji bo ku pêşî li dijminê xwe bigire ji wan îstifade kir. Ev Kurdên Horesanê di pey de çûn Tirkmenîstanê. Kurdên ku îro li Tirkmenîstanê ne, ji Horesanê çûne. Kurdên Horesanê jî yên Qerabax û Laçînê ne. Gelek mixabin pirraniya Kurdên Tirkmenîstanê asîmile bûn. Lê belê Laçîn herdem Kurd ma. Etnografê Ermeniyan ê qirnê 19'an Erînand Labayan bi xwe jî dinivîse ku li Laçînê Kurd dijîn. Çi heyf e ku îro hinek Kurdên Laçînê jî bi Tirkî dipeyivin.

M.G: Îro Ermenî çi dibêjin?

Ç.R: Ermenî îro dibêjin erdê Laçînê, Qerebaxê, heta diçe derbendê Ezerbeycanê, heta derdikeve Tîflîsê Ermenîstan e.

M.G: Wê gavê çima li wê derê dewleta Kurdî ava dikin?

Ç.R: Rejîma Sovyetê Qerebaxê dabû Ezerbeycanê, lê nifûsa wê derê bi pirranî Ermenî bûn. Lê ez viya jî bibêjim, Ermeniyên Qerebaxê di destpêka qirnê nozdeyan de ji Îranê hatin. Piştî şerê Faris û Rûsan (1829) Ermeniyên Îranê bi peymanekê derbasî Qerebaxê bûn. Heta wê çaxê li Qerebaxê Tirk û Kurd diman. Wexta ku Qerebax kete nav Ezerbeycanê hê jî Ezerî û Ermeniyan şer dikir. Ermenîstanê nexwest ku ev şer dom bike ji ber wê yekê bi Moskovayê re ketin têkiliyê û li herêma Laçînê ku Kurd lê dijiyan Kurdîstana Sor dan avakirin. Kurdistana Sor ji bo Kurdan nehat çêkirin. Ji bo ku şerê navbera Ezerî û Ermeniyan bisekine ji jor de hate çêkirin.

Rejîma Sovyetê Qerebaxê dabû Ezerbeycanê, lê nifûsa wê derê bi pirranî Ermenî bûn. Lê ez viya jî bibêjim, Ermeniyên Qerebaxê di destpêka qirnê nozdeyan de ji Îranê hatin. Piştî şerê Faris û Rûsan (1829) Ermeniyên Îranê bi peymanekê derbasî Qerebaxê bûn. Heta wê çaxê li Qerebaxê Tirk û Kurd diman. Wexta ku Qerebax kete nav Ezerbeycanê hê jî Ezerî û Ermeniyan şer dikir. Ermenîstanê nexwest ku ev şer dom bike ji ber wê yekê bi Moskovayê re ketin têkiliyê û li herêma Laçînê ku Kurd dijiyan Kurdîstana Sor dan avakirin. Kurdistana Sor ji bo Kurdan nehat çêkirin. Ji bo ku şerê navbera Ezerî û Ermeniya bisekine ji jor de hate çêkirin.

M.G: Yanê wê demê li wê derê Kurd hebûn; ew ji Ermenîstanê û derèn din neanîn û necivandin?

Ç.R: Na, na.

M.G: Nifûsa Kurdan a ku hebû têra avakirina otonomiyê dikir?

Ç.R: Belê belê. Lê ez dîsa bibêjim ne ji bo Kurdan. Wan Kurd xistin nav vî şerî.

M.G: Li ser çi bingehê hûn ewha difikirin. Piştî Şoreşa Oktoberê, temamê milletan, çi bûçûk çi jî mezin mafên xwe kêm an zêde standin. Ma rejîm ne mecbûr bû ku problema Kurdî jî bi awayekî çareser bike?

Ç.R: Di çavkaniyên Ermeniyan ên qirnê bîstan de tên nivîsîn ku hê wê gavê Laçînê bi vê armancê dane avakirin.

M.G: Ma wê gavê Ermenî ji avakirina Kurdistana Sor acis nebûn?

Ç.R: Ev ji bo Ermeniyan bû perde.. Ezerbeycan wê tu carî qebûl nekira ku ji bo Kurdan otonomî bê dayin. Textik diket nav wan û Ermeniyan ji ber vê yekê qebûl kirin. Çima ji Tataran re çênekirin? Çima li ser sînoran çêkirin? Di nav Ezerbeycan û Ermenîstanê de. Li Ezerbeycanê gelek milletên din hene çima ji wan re çênekirin? Di salên 30'yan de ji ber totalîtarîzma rejîma Stalîn tu kesî newêribû li hev bixista, êdî hewcedariya Kurdistana Sor jî nema, ji holê rakirin.

M.G: Çi feyda Stalîn di xerakirina Kurdistana Sor de hebû? Ma ne Kurdan ji xwe acis kir.

Ç.R: Çunkî Ezerbeycanê dizanibû ku otonomî jê re ne lazim e. Jixwe ji tirsa Stalîn kesî newêribû li hev bixista.

M.G: Çi bi wan Kurdan kirin, ew belav kirin?

Ç.R: Kurdên wir surgûn kirin. Di 1930'yan de di nav Tirkan û Sovyetê de peymanek hate îmzekirin. Çima di vê salê de ev peyman çêbû? Çunkî li Tirkiyê serhildana Kurdan hebû. Dest pê kirin Kurd derxistin; ew şandin Asya Navîn; herêma Altay, Kirgizîstan, Kazakîstan, Tirkmenîstan.

M.G: Di wan salan de Kurd hatin surgûn kirin lê dîsa jî li wê herêmê Kurd di pirraniyê de ne.

Ç.R: Gelek bê hesab Kurdan surgûn kirin. 40-50 gundên Kurdan li Gurcîstanê hebûn, tevî vala kirin. Giş derxistin şandin; çunkî ew gund tev di sînorê Tirkan de bûn. Kî li Laçînê man, yên ku digotin em Ezerbeycanî ne, em ne Kurd in. Di nasnameyên wan de jî Ezerî hatibû nivîsîn. Ji salên 30'yan heta salên 50'yan Kurdan bi zorê ji cihê wan derxistin; li vagonan suwar dikirin û dişandin. Ji van Kurdan bi hezaran di riyan de ji birçîbûnê ji sermayê mirin. Wê çaxê Kurdên Yezidî ji Tirsan di Nasnameyên (Huvîyet) xwe de nivîsîn YEZİDÎ. Jixwe heta salên 60'an pirrê wan li zozanan diman; bê nasname bûn. Hê îro jî yên ku li zozanan bi vî awayî dimînin hene. Kurdên Laçînê (Kurdistana Sor navê heremekê ye. Ji pênc qeseban pêk tê: Kelebce, Kubetlu, Zandîlan, Cebraîl, Laçîn) yên welatperwer piştî sala 1988'an dest pê kirin dengê xwe derxistin. Ezerbeycanê li serê wan xist, hinek kirrîn û hinek jî xapand. Şerê Qerabaxê dest pê kir. Ermenîstanê Laçîn îşgal kir; lê nexwest ku di dinyayê de wekî dagirkeran bê naskirin. Wê gavê mesela Kurdan derxistin û camêrekî dilsoz, milletperwer li moskovayê xapandin û anîn Ermenîstanê. Da ku Kurdistana sor çêbikin.

M.G: Wê gavê rêxistina YEKBÛN'ê hebû. Serokê wê Babayev, alîkarê wî jî Mistefayev bû. Ji bo çi serok Babayev nebirin, Mistefayev birin?

Ç.R: Ji salên 50'yan de Babayev ji bo otonomiya Laçînê dixebitî. Wexta ku Ermeniyan Laçîn îşgal kirin Babayev neket nav, çunkî wî Ermeniyan rind nas dikir. Babayev fahm kir ku ev leyistik e; lê alîkarê wî Mistefayev ew nasnedikir. Ez û rewşenbîrên Kurd ên Ermenîstanê em pê bihesiyana, me nedihişt Ermenî wî bînin.

M.G: Berî ku wekîl Mistefayev bînîn Ermenîstanê, xeber dabûn we ku wê hukûmetê ji we re ava bikin?

Ç.R: Mistefayev anîn; paşê civîn çêkirin. Me rewşenbîran di nav xwe de civîn çêkir.

M.G: Hûn dikarin navên ew kesên ku di civînê de bûn bidim?

Ç.R: Civîna pêşîn di meha gulanê de bû. Şakirê Xudo, Tosinê Reşîd, Meref Eşiryan, Karinê Çaçanî, Emerikê Serdar, Tîmûrê Xelîl û ez beşdar bûn. Ev nav tên bîra min. (Me bang li Nadîr Nadirov nekiribû).

Mistefayev hat ji min re got; "Birayê me yên Ermenî Kurdistana Sor; axa me azad kirine û didine me; divê em herin û xwedîtiya Kurdistana xwe bikin. Em herin dewleta xwe çêbikin."

M.G: Kurd bi tenê di civînê de hebûn, Ermenî tune bûn?

Ç.R: Hebûn. Ji merkeza partiya ku îro li îktîdarê ye û yek ji parlementoya Ermenîstanê hebû; Aleksan Agopyan. Pêwist bû herkes fikra xwe bibêje. Hineka rabûn got in ev xêra xwedê ye, zaf baş e; em zaf razî ne ji birayên xwe yên Ermenî. Min got ez bawer nakim û min ji wekîl re got tu şik li ba te tune? Min got ez dixwazim bawer bikim, lê ji bo bawerkirinê tu sebep tune dîsa min ji civatê re got di tarîxê de nehatiye dîtin ku milletekî erdê zevt kiriye û daye milletekî din. Dûre me haziriya xwe kir ku em herin Laçînê û serbestiya Kurtistana Laçînê îlan bikin. Em rabûn wekî 70-80 mirovî, xwendevanên min def û zirne jî hildan û me got em herin Laçînê. Em ketin rê û çûn Laçînê. Em bi şev gihîştin wir. Serê sibê em rabûn di nav bajêr de geriyan tu kes tune bû. Bajar mirî bû û bi tenê dengê kûçîk û pisîkan dihat. Çend fedayiyên Filan li wir bûn. Bajar giş talan kirbûn û şewitandibûn. Mi pirsî kî kiriye? Gotin Ermeniyan kiriye. Me got çima? Dibêjin ev qanûnê şer e. Wexta derek bê standin divê talan bibe. Madem tu birayê min î û te ji bo min standiye, tu dizanî ezê bêm, tu çima talan dikî? Me got kanê Kurd. Kurdên Laçînê li ku ne? Gotin reviyane.

Dûmahik di hejmara bê de.

ZERDÜŞT'ÜN YAŞAM ÖYKÜSÜ

Çeviri (*) : Nêrgiza Torî

Prophyrio'dan kalma ve Arapçaya tercüme edilmiş bir kronik'e göre Peygamber Zerdüşt M.Ö (522-521) yıllarında ölmüştür. Öldüğünde 77 yaşında idi. Ölüm yılı 77 yıl geri atıldığında doğum yılı M.Ö (599-598) olarak ortaya çıkar. Zerdüşt'ün ortaya çıkışı o dönemin ortalama yaşı olan 30 yıl hesaplanırsa M.Ö (569-568) yıllarına rastlar.

ZERDÜŞT'ÜN DOĞUM YERİ.

Şimdiye kadar Zerdüşt'ün doğum yeri şive araştırma medotlarıyla bulunmaya çalışılmıştır. Avesta dili bellidir ki bir doğu İran dilidir. Ama bu dil şimdiki hiç bir şive ile aynı çizgide değildir. Önemli dillerin oluşum yolları bu tür yolla bulunmaz. Oysa dialektler (şiveler) tabii ve organik bir şekilde gelişirler.

Doğru olanı ise Zerdüşt'ün İran'nın kuzey doğusundaki Airyanen Vaêjah'ta doğduğudur. (Bu bütün kaynaklar tarafından doğrulanmaktadır.)Zerdüşt'e karşı ateş püskürerek yaşamını zehir ediyorlardı. Efsanenin anlattığına göre Zerdüşt yirmi yaşlarında baba evini terk ederek yalnızlığa çekilmiştir. Daha sonraki bir araştırmaya göre Zerdüşt Oxus vadisinde çalışırdı. Zerdüşt'ün ortaya çıkışı ve bunun ardında nelerin yattığı daha ortaya çıkarılamamıştır. Yine Zerdüşt'ün çalışma alanının merkezini oluşturan yerler hakkındaki bilgiler daha karanlıktan çıkarılmaya uğraşılmaktadır. Onun hakkında şüphe ile bakılmayacak tek bilgi onun tarihi bir karakterinin oluşudur. Çocukluk zamanında Zerdüşt geleneksel allahsız allahları algılamıştır. Ahura Mazda'yı (iyi ruh, uysallık, görüş, bağlılık, alçak gönüllülük, güç ve şiddet ama öncelikle doğrulukla) tanımıştır.

Dil ve tarihsel belirlemeler gösteriyor ki Peygamber Zerdüşt bilgilerini Medya'da degil Doğu İran'da, Bakterie (Belh)(Bakterie, Batı Asya'da Amudeya ile Hindukuş dağları arkasında, bugünkü Afganistan'da bir bölge) yaymaya başlamıştır. Zerdüştbu ülkenin prensi olan Visjhtaspa'ya (Hystaspa) sığınarak onun koruması altına girmiştir. Böylece bu prens yolu ile öğretisini bütün İran'a yayma olanağını bulmuştur.

Zerdüşt, peygamber olarak sistematik bir düşünür değildi. Ama o, bulunduğu duruma göre tepki gösteriyordu. Zerdüşt çok ağırbaşlı idi. Olaylara göre kendini ayarlar ve öyle bir akıllılıkla konuşurdu ki düşünürler bile hiç bir zaman onun konuşma şeklini kullanamazlardı. Bütün zorluklardan şeytani bir şekilde kurtulmasını bilirdi. Böylelikle o, sadık bir baba, güvenilir bir arkadaş ve sürüsünü seven bir çoban olarak tanımlanabilirdi. Onun yaşamının sonlarında düşünürlüğe doğru gözle görülür bir düşünce değişikliği olmuştur.

ZERDÜŞT'ÜN ÇALIŞTIĞI YER.

Bakterie (Belh) yanında olan bölge ve bu bölgedeki Oxus ve İaxartes vadileri Zerdüşt'ün çalışma alanlarıydı. Ve bu yerler daha sonradan Medya'nın kuzey bölümünü oluşturmuşlardı. Ve daha güneye doğru gidildikçe yine Zerdüşt'ün izlerine rastlanmaktadır. Orada sihirbazlar olarak adlandırılan toplum kendilerine papazlık düzeyinin yeni akımını şekillendirmişlerdi. Bunların isimleri Zerdüşt'ün Gathalarında geçmemektedir. Heredot'a göre bu sihirbazlar grubunun aslı bir Med kabilesiydi. Ve Medce olan bazı metinlerde Zerdüşt'ün yaşamı boyunca Medya'da takipçileri olmuştur. Ve bu Persiya sınırlarına kadar da uzanmaktaydı.

Zerdüşt'ün bildirileri Oxus ve İaxares bölgesindeki yatıştırılmış ve korunmuş bölgelere yönelikti. Zerdüşt tarafından kötü gösterilen eşkiyaların ve göçmenlerin bölgesi iki nehrin öteki kıyılarında idi.

Oxus ve İaxares'in çevresindeki yerler, köy ve şehir karekterindeki medeniyetler taşımaktaydılar. Kuvvetlendirilmiş sınır şehirleri, duvarsız sığınma yerleri, çiftlikler ve en sonunda da hayvan yetiştiricilerinin oluşturduğu medeniyetler. Zerdüşt'ün bildirilerinde yalnız hayvan bakımcılığından söz ediliyor.

Ölünün akrabaları tarafından vahşi hayvanlara sunulması M. Ö: 3000 ve 1000 yıllardan gelmektedir. O zamanlar İran'lılar göçebe olarak yaşamakta ve sonunda şimdiki İran'a yerleşmişlerdir. Bu sıralarda İran'ın büyük çoğunluğu göçebe idi. Bu, Zerdüşt'e göre düzensizliğin ve hırsızlığın sebebi idi.

İran'lılar göçlerin erken akınlarıyla kuzeyden gelerek yaylalara yerleşmişlerdi. Yaşam tarzları ve öncelikle dinleri Bakterie (Belh) ve Sogdina'ya sonradan gelenlerle kuzey İran'daki İskit'ler (Schyt'ler veya Saken'ler) ile benzerlik göstermekteydi. Buralarda yalnız kuzey ve doğu iran lehçeleri konuşulmaktaydı. Doğu Baltık gölüne kadar ve batıda Donau'nun aşağılarına kadar olana bu medeniyeti Herodot'un yazıtlarından ve buluntularından tanıyoruz.

Bakterie (Belh) yanında olan bölge ve bu bölgedeki Oxus ve İaxartes vadileri Zerdüşt'ünçalışma alanlarıydı. Ve bu yerler daha sonradan Medya'nın kuzey bölümünü oluşturmuşlardı. Ve daha güneye doğru gidildikçe yine Zerdüşt'ün izlerine rastlanmaktadır. Orada sihirbazlar olarak adlandırılan toplum kendilerine papazlık düzeyinin yeni akımını şekillendirmişlerdi. Bunların isimleri Zerdüşt'ün Gathalarında geçmemektedir. Heredot'a göre bu sihirbazlar grubunun aslı bir Med kabilesiydi. Ve Medce olan bazı metinlerde Zerdüşt'ün yaşamı boyunca Medya'da takipçileri olmuştur. Ve bu Persiya sınırlarına kadar da uzanmaktaydı.

Chwarezm'da aşağı Oxus'ta yapılan kazılardan anlaşıldığına göre daha o zamanlar ülkenin verimliliğine önem gösterilmişti. Daha önceki demir zamanında bulunan belgelere göre o zamanlar çok çiftçi ayaklanmaları oluyordu. Buralarda M.Ö: son bin yılın ilk yarısından kalma uzun yapılı umumi yapıların dört köşe planları bulunmuştur. 6. yüzyıldan kalma, insanların ve hayvanların altında sığınıp korunabilecekleri yapılara rastlanmaktadır. Bunlar duvarlı evlerin ilerletilmişleriydi ki bunların eşköşeli planları vardı. Evlerin arasındaki koridorlar insanlar içindi ve geriye kalan bölüm, yani evler tarafından çevrelenen alanlar da hayvanlar için ayrılmıştı. Daha sonraki Avesta yazıtlarında da bu tür yapıtlardan bahsedilmektedir.

Sonraki kaynaklar Zerdüşt'ün doğu İran'daki Bakterie (Belh) şehrindeki bir ateş mihrabının önünde öldürüldüğünü yazar. O, katiline demiştir ki (Benim seni affettiğim gibi umarım Ahura Mazda da seni affeder). Bu sözler ve olay tarihidir veya değildir. Ama bu belge onun onurlu ve hayranlık uyandırıcı bir karekterinin olduğunun kanıtıdır.

ZERDÜŞT'ÜN ÇALIŞTIĞI ORTAM

İran'ın doğusu ve batısı bütün çeşitli düşünceler yönünden birbirine karşı idiler. Altıncı asırın orta yarısında bu iki bölge (Medya ve Persiya) dünya tarihine giriş yapmışlardır. Doğu Oxus sahillerinden bütün İran'a yayılan ve onun dini aşamısını gelecek bin sene içinde belirleyecek bir ateş başlamıştı; batıda ise Persiya'dan başlıyarak bütün eski yakın doğuyu kuvvetine alacak bir hükümdarlıkbaşlamıştı.

Zerdüşt kendini küçük prensliklere ve orta sınıf soylularına yöneltmiştir. Onun bildirileri eskiden beri orada oturan köylü ve şehir halklarına yöneltilmiştir. Bunlar ikinci bin yılın son çeyreğinde orada eskiden beri yaşayan halkın üstüne çıkmayı becermiş olanlardır. Zerdüşt'ün bildirilerini yönelttiği soylu yöneticiler önceden göçmen atılar şeklindeydiler. Ve doğu İran'a yerleştikten sonra eşkiyalıklarını korumuşlardır. Göçmenlik sonradan sövalyeliğe yükseltilmiş, soygunculuk şimdi hakimlerin vergisi olmuştur. (Yalancının arkadaşı, kötülük eden kimse) vahşet yapmadan, hayvan çalmadan kendi yaşamını idare edemez. Buna karşılık (yalan düşmanı) barış içinde ve hırsızlık yapmadan yaşamaktadır.

Zerdüşt yaşamının doruk noktasında Krus II'nin (Cyrus) (M.Ö:559-530) çağdaşıydı. Med ve Pers tarihi geçmişinde bu ikisi kadar memleketlerinin tarihini belirleyen olmamıştır. Krus yağmalayıcı olarak memleketini dünyanın en kuvvetlisi yapmaya çalışmaktaydı. Zerdüşt ise başlangıçtan beri dini ve ahlaki bir dünya kurmaya çalışmıştır.

Krus (Cyrus) Suriye ve küçük Asya'yı yağmaladıktan sonra Medya'ya yönelmiştir. Ve bundan sonra doğuyu ve batıyı etkilemiştir. Bu etkileme önce Medya'da daha sonrada Persiya'da yayılan Zerdüşt'ü tanıyanların yaygınlaşmasıyla oluşmuştur.

Krus'tan sonra gelen kral Darius da burada İskit'lere (Scythen) karşı savaşmıştır. İskit'ler nokta keplilerden ve Haoma içicilerinden ayrılan kabilelerdendirler. Zerdüşt taraftarını bu savunma hattı içinde bulabiliriz. Çünkü bu Huma (Haoma) içicileri Ari öncesinde kalan ve peygamber tarfından lanetlenmiş, ölümsüzleştirici içkiyi içiyorlardı. Yalanı destekleyen ve sığır kesenler taraftarı olan bu kişiler gerçeğe karşı geliyorlardı. Çünkü bu sayede ölümsüzleştiricinin yardımını sağlıyorlardı.

Zerdüşt'ün ortaya çıkışı Tevrat'taki dejenere olmuş tabiat dinlerine karşı tavır koyan peygamberlerin ortaya çıkışına benzemektedir. Tabiat dini denince (kelimenin de öne sürdüğü gibi) tabiata yönelmiş bir din, güneşin doğuşu ve batışı, gün ve gece değişimleri gibi tabiat olaylarına yönelmiş bir din akla gelmektedir. Bu olayların gelişimi çember gibi dönmektedir. Kim bu dönüş hareketlerini tanıyorsa kendini tabiat bütününden ayrılamaz bir parça olarak görür ve böylelikle de tabiat güçlerine hüküm edebilir. Tabiat dini ve büyü dar da olsa birbirleri ile bağlantılıdırlar. Kim bu güce sahip ise o bir büyücüdür. Ve büyücünün beyaz veya kara büyü uygulaması onun kişisel durumunun isteklerine bağlıdır. Büyücü ilk önce genel iyiliği uygulamak için tabiat güçleri üstünde hüküm sürmeyi amaçlamaktadır. Eğer kara büyüyü uyguluyorsa bunu kendi çıkarı için yapıyordu. Bundan yola çıkılarak Zerdüşt'ün kuvvetli olarak karşı çıktığı tabiat dinlerinin içine kara büyünün girmiş olduğu anlaşılır. Zerdüşt bir peygamber olarak ortaya çıkmıştı. Peygamber nedir? Eğer dinin çekirdek anlamı kutsal düşünce ise o zaman peygamberi kutsal ahlakı düşünmeye çalışan ve kutsal ahlakı iyilikle birleştirmeye çalışan biri olarak görebiliriz. Peygamberin uygulamaya çalıştığı hiçbir zaman gerçekleşmiyecektir. Kutsal için geriye kaçınılmaz olan ve insan anlayışı için anlaşılmaz olarak kalmaktadır. Peygamber imkansız olanı gerçekleştirmeğe çalışan kişidir.

Zerdüşt'ün ortaya çıkış zamanında arka planda yukarıda anlattığımız düşünceler yer almaktadır. Eski Pers dinlerine, o zamanlarda dejenere olaylara girmiş ve bu olaylarda kara büyünün izleri belli olmaktaydı. Bunlar aşırı düşkünlüğün, isteklerin frenlenememesi, verimli toprağın yağmalanması, hayvan yaşamına yapılan (boğa güreşi gibi) zalimliklerdir. Bu vahşi uygulamalara karşı Zerdüşt onun peygamber tanıklığı ile ortaya çıkmıştır. Zedüşt'ün sadece en güçlü olmadığını, onun aynı zamanda en iyi olduğunu ve insanların kendilerini yalnızca en kuvvetli yaratık olarak görmemeleri gerektiğini ve iyi bir yaratık olarak tavır takınmalarını istediğini de hatırlatmak gerekir. İyi yaradılışlarda kötü yaradılışların da yattığı Zerdüşt'ün gözünden kaçmamıştır.

Kaynak:

Het Land Van Zaradustra
Drs. H. Verbruggen
Standaard Uitgeverij
Antwerpen
Utrecht 1973

UĞUR MUMCU CİNAYETİ'NİN HATIRLATTIĞI "FAİLİ MEÇHUL" CİNAYETLER VE GÜVEN SORUNU

❄ SALAR GELAWÊJ

Kürdistan kamuoyu Uğur Mumcu cinayetinden bir buçuk yıl önce "faili meçhul" cinayetlerle tanışmıştı. 13 Haziran 1991'de Mardin'in Midyat ilçesinde Ramazan Aslan'ın öldürülmesi ve o cinayetten hemen sonra Vedat Aydın'ın gece yarısı evinden alınıp üç gün sonra cesedinin feci şekilde parçalanmış halde bulunması, bizi daha sonra sık sık duyacağımız ve yaşamımızın bir parçası haline gelecek "faili meçhul" cinayetlerle tanıştırdı.

Bir buçuk yıl içinde tam 460 "faili meçhul" cinayet işlendi. Ve bunların tümü de Kürdistan'da vuku buldu. "Faili meçhul" cinayetlerin kurbanları arasında Uğur Mumcu gibi 12 tane gazeteci de var.

Bu dehşet verici tablo karşısında insanın tüyleri diken diken oluyor. İktidar olmadan önce daha bir elin parmaklarını geçmeyen "faili meçhul" cinayetleri seçim malzemesi olarak kullanan Demirel neredeyse bu türden cinayetlerin hergün işlendiği kendi iktidarı döneminde, konuyu ağzına bile almamaktadır. Sadece o mu, iktidar ortağı SHP, tüm muhalefet partileri, "aydın"lar, sendikalar, barolar, "demokratik" örgütler, demokrasi ve insan haklarının "yılmaz savunucu"ları, köşe yazarları da, bu cinayetler karşısındaki suskunluğa, sessizlikleriyle destek verdiler.

Neden mi?

Çünkü öldürülenler Kürtler de ondan. Olaylar Hizbullah-PKK çatışmasıdır deyip işin içinden sıyrılıyorlar.

İşlenilen 460 cinayetin hiç birinin failerinin bulunmadığı bir ortamda Başbakan Demirel hiç sıkılmadan "faili meçhul" cinayet olarak sadece üç olayı anıyor. Anlaşılan sayın Başbakan Kürdistan'da işlenen 460 cinayetin failleri zat-ı alilerince "meçhul" olmayan kişiler olduğundan, bu olayları anma gereksinimi duymamıştır.

Zaten Devlet Bakanı Mehmet Batallı olayı daha bir "aydınlatmak"tadır. Kürdistan'da öldürülen 12 gazeteci için Batallı, Güneydoğu Anadolu bölgesinde öldürülen kişiler arasında İzzet Kezer dışında basın kartı taşıyan kimsenin bulunmadığını belirterek "öldürülen Yeni Ülke ve Özgür Gündem gazetesi muhabirlerinin yasadışı örgüt ile ilişkisi vardır" dedi.

Başka bir deyişle, basın kartları olmadığı ve yasadışı örgütle ilişkisi olduklarından ölümü hak etmişler. Ya kim hakkı yerine getirdi? Kim olacak canım o da sorulur mu! Kaldı ki diğerlerinin de "kimlik" yerine "fiş"leri vardı, "yasadışı" örgütlerle ilişkisi vardı ve öldürülmeyi hak etmişlerdi!!? Batallı tam büyük bir devlet adamı gibi doğru sözü esirgemiyor (!)

İşte, "faili meçhul" cinayetlerin devlet, hükümet, muhalefet ve "demokratik" Türk kamuoyunca suskun bir memnuniyetle karşılandığı ve biz Kürtlerce Kanıksandığı, basında en önemsiz haberlerin yeraldığı ölü sayfalarda, kısa kısa verildiği bir ortamda Uğur Mumcu cinayeti işlendi.

Uğur Mumcu cinayeti, kamuoyunun dikkatlerini "faili meçhul" cinayetler üzerine topladı. Başta Başbakan Demirel olmak üzere, Hükümet yetkilileri bilinen nakaratı tekrarlayıp durdular. "Açıklığa kavuşturulmayan üç faili meçhul cinayet var." Böyle demelerine rağmen muhalefet partileriyle beraber Meclis Başkanlığı'na ortak önerge vererek faili meçhul cinayetlerin araştırılmasını istediler.

Şimdiye dek Hizbullah ve Hizbullah'ın işlediği cinayetler karşısında umursamaz tavrını sürdüren hükümet, siyasi partiler, basın, Uğur Mumcu cinayeti failerinin Hizbullahçı olma olasılığının güçlenmesi, Çetin Emeç ve Turan Dursun cinayetlerinin İran yanlısı İslamcı terör odaklarının işlemiş olduğunun iddia edilmesi ve aynı kesimlerin Uğur Mumcu cinayetinden hemen sonra, Yahudi asıllı işadımı, Jak Kamhi'ye başarısız suikast düzenlemeleri üzerine ilk kez Hizbullahı ve Hizbullah adına işlenen kimi cinayetleri büyüteç altına aldılar.

Oysa şimdiye kadar Hizbullah'a karşı hiç bir kayda değer operasyonu olmayan Türk devletinin güvenlik kuvvetleri Hizbullah'ın işlediği söylenilen hiç bir cinayeti tam olarak açıklığa kavuşturmamıştı. Polis ve özel timin bizzat Hizbullah'ın cinayet işlemesine yardımcı olduğu, iz kaybetmelerine göz yumduğu ve hatta açıktan açığa koruduğu iddialarına Silvan, Batman, Mazıdağ ve bir çok yerde onlarca örnek gösteriliyor. Ondan da öte, İHD Batman şube Başkanı Avukat sedat Özveri: "PKK yaptığı eylemleri üstleniyor, Hizbullahçılar da öyle. Bunlar cinayetlerin olsa olsa yarısı eder. Diğer yarısını gerçek faili meçhuller oluşturuyor" sözleri gibi devleti doğrudan doğruya "katil", "illegal karanlık güç", "terörist" olarak gösteren bir çok iddia var.

Büyük olasılıkla Hizbullah'ın işlediği cinayete kurban giden Uğur Mumcu devleti koruma ve Türklüğü temize çıkarma içgüdüsüyle Kürdistan'da terör aracı Hizbullah'ı "Kürt Hizbullahı" olarak göstermiştir.

Fakat Uğur Mumcu cinayeti ve Jak Kamhi olayından sonra sanki Hizbullahı yeni keşfedilmiş bir örgüt gibi kamuoyunun önüne getirdiler. İşte o zaman kürdistan'da işlenen cinayetler herkes tarafından değilse de bazı kesimlerce anımsandı!

Bu gerçeği en iyi şekilde dile getiren Ertuğrul Özkök oldu; Hurriyet gazatesindeki "politika" köşesinde şöyle diyor:

"Olayın bir başka boyutu daha var. Yakalanan kişilerin çoğunun Batman doğumlu olması dikkati çekiyor. Batman, faili meçhul cinayetlerin en yoğun olduğu şehir. Bu sonuçtan alınması gereken bir ders var.

Türk kamuoyu şimdiye kadar Batman'daki faili meçhul cinayetlere yeterince ilgi görtermedi. Bazılarımız bu olayları "Dinci Kürtlerle, PKK arasındaki savaş" olarak gördüğü için tepki de göstermedi.

Ancak dün açıklanan isimler, Türkiye'nin bu köşesindeki cinayetlerin, ülkenin en batısındaki istikrarla da çok yakından ilgili olduğunu ortaya koyuyor. Orada bir Kürt'e çekilen silah, İstanbul'da bir Türk'ü öldürüyor. Dolayısıyla bundan böyle olayları değerlendirirken, öldürülenin kimliğine bakmaksızın aynı hassasiyeti göstermek gerekiyor."

Ertuğrul Özkök'ün demek istedikleri

1- Kürdistan'da işlenen faili meçhul cinayetlere devlet ilgi göstermedi.

2- Devletin olayları değerlendirirken gösterdiği hassasiyet öldürülenin kimliğine göre değişti.

Kürdistan'da tam 460 can alındı. Uğur Mumcu cinayetinden sonra bu cinayetlerin varlığı farkedildi. Oysa Uğur Mumcu cinayeti sadece işlenilen 461. cinayetti. 461. cinayetin kurbanının kimliği Türk, düşüncesi ve çabası Türk devletini kurtarma ve kollama olduğu için fırtına koptu. Devlet duyarlılığını göstermek için apar-topar bir kaç kişiyi televizyon ekranına çıkartarak, "işte Çetin Emeç ve Turan Dursun'un katilleri" diye muhalefeti ve kamuoyunu yatıştırmaya çalıştı. 60-70 bin nufüslu Silvan'da bir yıl içinde işlenen 160 cinayetin, hiç birinin faili ortada yok. Türkiye'de iktidarları eleştirmek için havadan nem kapan muhalefet, her nedense bu cinayetlere ilişkin hükümeti eleştirmeyi "unuttu".

Devlet demagojisine ve kağıt üzerindeki göstermelik formalitelerine dahi sahip çıkamamıştır. Kürt halkının faili meçhul cinayetler başta olmak üzere Kürdistan'da olup biten olaylar karşısında devlete duyduğu şiddetli güvensizlik, kin ve nefret artık hiç bir zaman önü alınamayacak sonuca varacaktır. O da Kürt halkının ayrı ve özgür yaşama tutkusudur. Devlet cinayetlere öldürülenin kimliğine göre hassasiyet gösterme refleksleriyle Kürt halkının bu tutkusunu güçlendiriyor.

Nameyên xwendevan / Okuyucu Mektupları

Değerli Medya Güneşi Çalışanları, Emekçileri;

Merhaba! Hepinizin kalemine kuvvet!

Sürekli ve düzenli bir okuyucunuzum. Her sayıdan iki adet alırım, birini kendime, birini de pervasızca konuşanlara. Lakin yaşlandım artık, bir ayağım çukurda; ama umutluyum. Umudumun motoru...oluşumu ve birlik anlayışının dalgalanıp bayraklaşmasıdır. Hiçbir anlayış tek başına Kürdistan'ı kurtuluşa götüremez. Ulusal kurtuluş mücadelesinin başarıya ulaşması, birlik ve cephe anlayışından geçer. O halde T. Kürdistanı'ndaki ulusal güçlerin birliği şarttır. İran, Irak, Suriye, Sovyet, Afgan Kürt ulusal güçleri (Sosyalist, Komünist, Sosyaldemokrat, Dinci) ile kontak, dayanışma (güç ve eylem birlikleri, komisyon, platform, komiteler) şarttır. Arap, Fars, Türk devrimci parti ve örgütleriyle de dayanışma içinde olunmalıdır. Ortadoğu ve Avrupa halklarının gerçek temsilcileriyle ilişki ve diyalog gereklidir. Demokratik kitle örgütleriyle iletişim ve dayanışma zorunludur. Hatta ileride legal alanda bir boşluk oluştuğunda bunun da doldurulması gerekir. Halk, düzenli, planlı ve örgütlü bir biçimde sevk ve idare edilmelidir. Gerilla savaşı ciddi bir çıkıştır, örgütlü bir halk savaşının önünü açar, sürekli büyümesini ve gelişmesini sağlar. Aksi halde mücadele tıkanır kalır, sembolik bir görünüm alır. İşte bütün bunları hayata geçirmek, sağlıklı bir birlik anlayışını hayata geçirmekle gerçekleşir. Kürdistan'ın koşulları birliği zorunlu kılıyor. Bu yüzden yeni oluşan birlik, kaçınılmaz, nesnel zorunluluğun bir ürünüdür.

Değerli Medya Güneşi emekçileri; kalemi elime almamdaki temel amacım gazeteme birkaç öneride bulunmaktı. Bunlar :

1. Gazetemizin ebatları küçük, dergi görünümündedir. Mümkünse günlük gazete ebatlarına kavuşturulması,

2. Kesintiye uğratılmaması, düzenli çıkması. Olanaklar elveriyorsa haftada bir çıkması,

3. Sayfa adedinin çoğaltılması, bir veya iki sayfasının, okuyucuların yorum, tahlil, eleştiri ve önerilerine ayrılması,

4. İskenderun'dan Kars'a, Sivas'tan Hakkari'ye kadar gazetemizin bürolarının bulunması; enazından şimdilik Diyarbakır dışında birkaç ilde daha yeni bürolar açılması,

5. Anıları önünde saygıyla eğildiğimiz değerli Kürdistan şehitlerine (Dr. Şivan, Çeko, Brûsk Mustafa Tangüner, Necmettin Büyükkaya, Eyüp Kemal Adsız, Vedat vs.) yer verilmesi.

Değerli Medya Güneşi okuru arkadaşlara da birkaç önerim var :

1. Medya Güneşi gazetesini okuyup okutalım,

2. Medya Güneşi'nin doğal muhabirleriyiz. Yazılarımızla (haber, yo-rum, makale, şiir vs.) onu güçlendirelim,

3. İmkanlarımız elveriyorsa, maddi yardımlarımızı esirgemeyelim.

Kısacası, sahip çıkalım.

Medya Güneşi emekçilerine çalışmalarında başarılar diliyorum.

Mele Ubeydullah

Bosna-Hersek'teki Müslümanlar ve Orta Doğudaki Kürtler

Doğu Blok ülkelerinin dağılmasıyla Balkanlarda başlayan iç savaş bütün hızıyla devam etmektedir. Yugoslavya'da başlayıp halen devam eden Hırvat, Boşnak ve Sırp savaşını bahane gösterip müslümanlık adına mudehale edenler, burunlarının dibindeki Kürdistan'da olanlar karşısında kulaklarını tıkamaktadırlar. Eğer amaç gerçekten müslümanlık ise neden müslümün Kürtlere sahip çıkılmıyor.

Tercan Atılgan

Wêkêrîyê

Baştarafı s. 6'da.

misse, onun yığınlara, emekçi halka, kurtuluşa öncülük etmesi mümkün olamaz. Parti, kadroları güçlü ve itekleyici bir disiplin politikasıyla pratiğe yöneltirken, hem kadroların karşılaşacağı sorunlar hem de içine düşebilecekleri olası olumsuzlukları izlemek ve gerekli önlemleri anında geliştirmek zorundadır.

Bundan başka, her alanda çalışmaları profesyonelleştirmek ilkesi esas alınmalı ve kadroların ruhsal, düşsel ve fiziksel enerjilerini tasarruf etme ilkesinden asla uzaklaştırılmamalıdır.

Parti, kadroların her hareketini izlemekle yükümlüdür ve aynı zamanda kadrolara karşı sorumlulukları var. Pratikte burjuva devletinin terörüne karşı savaşımda karşılaşa bileceği güçlükler karşısında partinin gerekli önlemleri alması şarttır. Disiplin içinde çalışmaları yürütmüş ve o güne kadar deşifre olmamış militan kadroları tehlike anında koruma görevi tamamıyla partiye aittir. Bu ayrıca bir partinin düzenli, ciddi ve sağlam disiplinini ifade eder. Lenin, ünülü bir eserinde şunların altını çiziyor: "Azıcık yeteneği olan ve bir şeyler vaad eden bir işçi ajitatörün günde onbir saat fabrikada çalışmasına izin vermemelidir. Geçiminin parti tarafından sağlanmasını; zamanı gelince yer altına geçebilmesini; eğer deneyimini artıracaksa, görüş ufuklarını genişletecekse ve jandarmaya karşı hiç değilse bir kaç gün dayanabilecekse, eylem yerini değiştirmesini biz (Parti) sağlamalıyız."(10)

Devrimci pratik çalışmanın sıkı, seri ve disiplin içinde parti militanları tarafından gerçekleştirilebilmesinin en önemli şartlarından biri, şüphesis, partinin bu konudaki hassasiyetidir. Lenin, mücadeleye insanları çekerken onları parti bünyesinde profesyonel düzeye ulaştırmak için gerekli önlemlerin alınmaması durumunu acımasızca yargılayarak şunları söylemekteydi: "Biz hem işçilerin hem de 'aydınların' ortak yönü olan profesyonel devrimci eğitim yoluna işçileri 'yöneltmek' için gerekeni yapmadığımız ve çok kez işçi yığınları için 'ortalama işçileri' vb, için erişilebilir şeyler konusunda ahmakça söylevlerimizle, onları geri çektiğimiz için doğrudan doğruya suçluyuz."(11)

Leninin, bu pratik tespitleri en çok parti çalışmaları ve kadrolar konusunda lakayıt davranan iflah olmaz bürokratça ve amatörce anlayışlara yönelik olarak ortaya koymuştu. Amatör ahmaklar hiç bir şekilde devrimin sorunlarını anlamadıklarından partinin profesyonel pratiği karşısında daima köstektirler. Lenin, bu eğilimin aşılması ve terkedilmesini herzaman ve heryerde söylemekten geri kalmıyordu. O, devrimci ve sosyalist partinin kişilik bulmasının hangi tip kadroların varlığına bağlı olduğunu özellikle belirtiyordu: "Hareketimizde, genel olarak çalışmalar için biricik ciddi örgüt ilkesi en sıkı gizililik üyelerin en sıkı elekten geçirilmesi, ve profesyonel devrimcilerin eğitilmesi olmalıdır."(12)

Çok açıktırki, devrimci partinin ezilen emekçi yığınlara siyasal öncü olabilmesi, ancak bu ciddi ilkenin parti yaşamında ve aktif devrimci çalışmada, tutarlı bir doğrultuda birleştirilebilmesine bağlıdır.

Bu tutarlı doğrultu disiplindir.

Disiplin ise, parti için profesyonel gerekliliktir.

Kadrolar, disipline olmadan, profesyonelleşemezler...

Kaynak

6)- Lenin "İkinci Enternasyonalin çöküşü."

7)- Lenin, Age.

8)- Lenin, "Ne yapmalı? sf, 34.

9)- Lenin, Age. sf, 35-36

10)- Lenin, Age. sf, 163

11)- Lenin, Age. sf, 164.

12)- Lenin, Age. sf 172.

KİRLİ SAVAŞ...

Baştarafı s. 1

olan savaş kurallarının dışına çıkılarak, tek tek halk önderlerinin, gazetecilerin, aydınların öldürüldüğü ve kitle katliamlarının yapıldığı kör bir savaşa dönüştürülmüştür. Güvenlik kuvvetleri ve özel savaşın karanlık güçleri, hedef gözetmedikleri kitlelere saldırılarla, açıkça devlet terörüne yönelmişlerdir. Devlet güvenlik kuvvetleri ve ordu birlikleri, savaş kurmaylarının plan ve direktifleri doğrultusunda, başta Şırnak ve Cizre olmak üzere 10'u aşkın il, ilçe ve kasabaya yönelik toplu katliamlara girişmişlerdi."

Ardından Türkiye'nin Bosna-Hersek konusunda, "Türkiye, Bosna-Hersek'te soykırımlardan, tecavüzlerden, işkencelerden şikayet ediyor ve tüm uluslararası kamuoyu ve devletleri olaya müdahaleye çağırıyor." denildikten sonra Kürdistan'daki uygulamaları hakkında "Oysa kendisi Kürdistan'da ikiyüzü aşkın köyü boşaltmış, ormanlık alanların büyük bir kısmını yangın bombaları ile yakıp yıkmış, hayvanlara varıncaya kadar çevre ve doğayı katletmeye yönelmiştir. Kadınlara tecavüz edilmiş, yaralıları taşıyan ambulanslar kurşunlanmış, halkın kışlık erzakları aramalarda birbirine karıştırılarak sefalet yaratılmıştır." görüşleri dile getirildi.

Ayrıca Türk devletinin "iç harekat" adı altında yürüttüğü kirli savaşı değerlendiren Basın Açıklaması "Kürtler ve Türk halkı için en doğru olan, kirli savaşın ve iç harekatın sona erdirilmesi, sorunun diyalogla ve eşit haklar temelinde çözüme kavuşturulmasıdır.

Bizler, Kürt halkına karşı başlatılan iç harekatin bir an önce durdurulması için Avrupa'da Kürt halkı tarafından seçilen 15 Kürt milletekilinin başlattığı açlık grervinin desteklemek ve iç harekatin derhal durdurulması için tepkimizi dile getirmek amacıyla" dönüşümlü bir haftalık açlık grevine başladıklarını belirttiler.

6 Şubat 1993 tarihinde başlayan açlık grevi 13 Şubat'ta Kürt Ulusal Marşı "Ey Raqîb" eşliğinde şehitlere saygı duruşu ile sona erdi.

İNSANLAR ...

Baştarafı s.1

"Köyümüzün yanında bulunan karakolda kırktan fazla değişik cinsten köpek var. Bu köpeklerin tümünü köy aramalarında kullanıyorlar. Haftada en az iki kez köyümüz devlet güçleri tarafından kuşatılır ve baştan aşağı askerin yanı sıra köpekler tarafından da didik didik aranırken, köpeklerin bir kısmı kümes hayvanlarımıza (hindi, tavuk..vb.) saldırıp parçalar, insanlarımız yalın ayak üzerinde saatlerce karın içinde bekletilerek; çoğu zaman çıplak ayaklarla karakola yada bir köyden başka bir köye götürülürler.

- Devlet güçleri ev aramalarında köpekleri nasıl kullanıyorlar?

- Köpeğin ağzını sokmadığı ve dağıtmadığı tek bir eşyamız kalmıyor; kaldı ki meshebimize göre köpeğin dokunduğu her şey haram sayılır. Ancak üç kere bulanık suya ve dört kere berak suya batırıp çıkararak helal edebiliyoruz. Ayrıca bazı köpekler insanlara da saldırıyorlar. Saldıran köpeğe karşı kendini korumaya çalışan oldu mu hemen askerler onu alıp karakola götürürler ve günlerce ona işkence yapıp "sen terörist olduğun için köpek sana saldırdı ve sende karşı koydun" derler.

-Bu yüzden karakola götürülenler var mı?

-Evet var. L.G. ve M.G. adlı şahıslar hala Şırnak'ın Tuğayın da göz altındalar.

-Peki köylülerin de köpekleri yok mu?

- "Var ama köylüler köpeklerini içeriye kapatıyor. Bunun iki nedeni var. Birinci neden; gündüzün askerler köyü bastığında, köpeklerimiz açıkta bulunurlarsa askerin üzerine gider buda köpeğin kurşunlanıp öldürülmesine ve sahibininde cezalandırmasına neden olur. İkincisi ise geceleri köpek dışarda kalıp havlarsa buda köyümüzün devlet güçleri tarafından ağır silahlarla taramasına neden olur. Çünkü onlara göre, gece köpeklerin havlaması, köyün dışında bulunan "terörist"lerin köye gelmesi demektir; hatta ışıkların açık kalmasınıda bu duruma yorumluyorlar. Bu yüzden karanlıkta kalıyoruz ışıklarımızı da açamıyoruz.

-Devlet yetkilileri bir gıda ambargosunun olmadığını ve köylülere kötü bir muamele yapılmadığını idia ediyorlar.

-Bu anlattıklarıma itirazı olan her kesi buraya çağırıyorum. Kendileri gelsinler, bir gece yörede kalsınlar insanların neleri yaşadığını gözleriyle görüp kulaklarıylan işitsinler.

GÖZALTI MAFYASI...

Başka bir köylü ise gözaltılarla ilgili şu ilginç açıklamaları yaptı:

-Şırnak'ta koruyucu ailesinden Cemal Tatar adında biri var. Bu adam Şırnak Emniyetindeki bazı polislerlen birlikte suçsuz günahsız insanları önce yakalatıyor, daha sonra kurtarıcı rolüne soyunup gözaltına alınanların yakınları ile ilişkiye geçip "Yakınlarınızın işkence görmesini ve tutuklamasını istemiyorsanız, istediğimiz miktarda parayı getirmek durumundasınız"diyerek söz konusu paraları tashil etmektedirler. Zaten bundan dolayı insanlarımız sık sık gözaltına alınıyorlar.

-Peki devletin bu uygulamalarından kurtulmak için para verenler olmuş mu?

-Gözaltına alınanların yüzde ellisinden fazlası parayla canlarını kurtarıyorlar. Oraya düşen adam can derdindedir; parayla kurtulacağını bilse bütün varını yokunu verir. Zaten çoğu da felc olarak çıkıyor.

-Size yapılan bunca haksızlığa bir itirazınız veya bir hak arayışınız olmuyormu?

-Ne hakkı? Evimizi başımıza yıksalar, insalarımızı uluorta yerde öldürseler diyemiyoruz ki niye evimizi yıktınız? Niye insanlarımızı öldürdünüz? Çünkü devletin gözünde hepimiz suçluyuz, hepimiz teröristiz ve yaşam hakkımız yoktur. Şırnak'a bağlı Milli Jandarma Karakol Komutan üzerine basa basa diyorki; "koruyuculağa itiraz etmeniz terörist olmanızın ispatıdır; terörist olanında yaşama hakkı yoktur."

Öte yandan devletin, Şırnak'ın Şilyan köylülerine koruyucu olmak için tanıdığı sürenin bitmesi üzerine, Şilyan köyü iki hafta önce güvenlik güçleri tarafından yakıldı.

A. DAĞLI

KONTRGERİLLA TBMM'DE

RP Milletvekillerinin verdiği ve HEP'in de desteklediği, kontrgerilla konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerge 23 Şubat'ta TBMM'de görüşülecek. HEP Diyarbakır Milletvekili Mahmut Alınak, bir basın toplantısı düzenleyerek, kontrgerilla konusunun TBMM'de ilk kez görüşüleceğini belirtip herkesin toplumsal bir seferberlikle, bu konuda meclisi desteklemesini istedi. TBMM"nin işinin çok zor olduğunu söyleyen Alınak, Çorum olayı ve 1977 1 Mayıs katliamının ve Malatya olaylarının üzerine inen sis perdesini kaldırmak Meclisin görevidir dedi.

Öte yandan SHP'li 14 Milletvekilin kontrgerilla ile ilgili Meclis araştırma önergesi verilmesi isteği, SHP grup yönetimi tarafından reddedildi. 14 Milletvekili arasında bulunan Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu, ANKA'ya yaptığı açıklamada, grup içtüzüğünün verdiği yetkiye dayanarak, grup yönetimi tarafından reddedilen öneriyi Milletvekillerinin onayına sunacağını belirtti. Kürkoğlu, yaptığı açıklamada devamla şunları söyledi:

"35-40 yıldır kontrgerilla tartışılıyor. Parlamentodan daha üstün ve büyük bir güç varsa, gerçek anlamıyla demokrasi ve bağımsızlıktan sözedilemez. Eğer bir ülkede bir süper güçten para alarak yeraltı faaliyetleri yapan bir örgüt varsa bağımsız olmaz. 20 yıldır kontrgerillanın üstüne gidemiyor.Demokrasinin üzerindeki gölge kalkmalıdır."

Celal Kürkoğlu'nun önerisi, SHP'li Milletvekilleri tarafından kabul edildiği takdirde, doğrudan TBMM Başkanlığına verilecek.

KÜRT KİMLİKLİ BASINA KARŞI PEŞİN YARGI:

Azadi Gazetesi Yayınlanmamış Bir Yazıdan Dolayı Toplatıldı.

Azadi Gazetesi'nin 7.13.1993 tarihli 39. sayısı istanbul 3. nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından toplatıldı.

Toplamaya gerekçe gösterilen birkaç yazı ve haberin yanı sıra Ahmet Zeki Okçuoğlu'na ait "Haftanın Yorumu" köşesinin adı da anıldı. Oysa Ahmet Zeki Okçuğolu'nun rahatsız olması nedeniyle, o sayıda yazısı yoktu.

Bu da şunu gösteriyor ki, DGM Kürt kimlikli basına karşı peşin yargılıdır; çıkan yazıları okumadan, incelemeden toplatımasına karar veriyor.

MEHMET TURAN'I KİM ÖLDÜRDÜ?

Hiç kimseyle anlaşmazlığı olmayan, bütün tanıdık ve yakınları tarafından son derece sevilen Mehmet'in sinsice öldürülmesi onu tanıyan herkesi üzüntüye boğup şaşkına çevirdi.

Şırnak'tan Elazığ ve benzeri il merkezlerine odun nakliyatçılığı yapan Şırnak'ın Balveren köyü nufusuna kayıtlı ve iki çocuk babası olan Mehmet Turan (26); 2.5.1993 tarihinde saat 24.00 sıralarında, Elazığ'ın Maden ilçesi ile Elazığ arasında bulunan Tekevler yakının da bilinmeyen kişi veya kişilerce arabası durdurulduktan sonra şöför Mehmet'i on metre öteye götürülüp tek bir kurşunla kafasından vurularak öldürüldü. Katiller daha sonra odun yüklü kamyonu da yaktılar.

Hiç kimseyle bir alıp vereceği olmayan Mehmet'in öldürülmesi herkesin kafasında şu soruyu oluşturdu: Kim öldürmüş, öldürülmesinde kimin çıkarı olabilir? Kimse buna akıl sır erdiremiyor.

Diyarbekir

❁ Ahmed Huseynî

Biranînên te, sor in, serhişk in
Bîranînên te di tofanan rengan de
dibawişkin

I

Çend stêrên xewrevînê,
wek evînê
Bîranînên te,
bi neynûkên matmayinê
ji kelmoza birînê der bûbûn.
Goristanên xunavgirtî
di hilma serbazan de,
Xaniyên hedana te, xweş in,
. ji bagora reş in.
Kolanên pirsokî bi bendemana
rêwiyan serweşîn.
Bazirganên gerdenîka te..
Zirnevan û semageriya
pinpinîka te.
Û qirêja darên hejîrê,
tû şev-şîn
û spîndara dilê te.
Esman û niştiman
di payiza bêrîkirinê de
zer bû-bûn.
Birûskên te, nimebarana
kovanê
Dahola çiryayî bi cinihê ziryanê
Qirçeqirça tîpên te
di nav pencên tozê de
Çepkên te ên xav û zelûlî
bi dû termê dozê de.

II

Gava mirin di çaraliyên
tarîstanê de
li te digeriya!!
Gava Behra Wanê bi poşmanî
kefenê te
li hemberî xweşikbûna çiya!!
Û!?
gava di ser dev re çû berû
tu ji xewna tal rabû
te biskên rabirdû
hûna!!

A M E D

Me..Tu.. bi şîr û şekir xwedî kir
Me..Tu..di himbêza gulê de
kedî kir
hê me baskên te bi benefşên
girî venegirtibûn.
Tu bûyî wêrangeh û xopana
Diyarbekir.

III

De rahêje nanê xwe,
pîr-gava xwe,
xêzên şewatê û şirava xwe...
De bi ewran re bilezîne.
Destên agîrînî rapelîne
li nav xwe...
De bi kurtepistî
bi serbesti
şiyar ke ji westanê
lavlava xwe...
De tovên biyê li w'alî berbangê
û kûrekûra giyê şake bi
bi silava xwe...

Stockholm

Necmettin Buyukkaya (1943-1984)

"Berxê nêr ji bo kêr"
Ewha gotine pêşiyan
delala min
Û ev e berxwedan
Ev e hêvî
Ev e stran
Ev e jiyan.
Sond dixwim
Bi navê Kurdistan
Ser didim lê,
Sir nadim dijminan.
Bîranina wî di tekoşîna me de dijî.

Xebatkarên Medya Guneşi

Mûçink

Amadekar: Bawer Andok

ROJNAMA WE HER TIŞTÎ DIDE!

Dide ..dide... dide..
Rojnama we her tiştî dide..
Xanî dide...Televizyon dide... Ansîklopedî dide..
Bi vana jî naqede! Ew hê gelek tiştên din jî dide.
Şorbê dide, deterjanê dide...beroşên avê dide, poşetên çopan dide..
Dide...dide.. dide..
Kî ku rojnamê bistîne belaş dibe xwediyê hemû tiştan!.
Rojnameya we çiqûdiyê nake.
Teyaran dide...Jinan dide!.
Her tiştî belaş dide.
Hûn bi rojnameyên din nexapin!
Berbayî virrên wan nekevin.
Werin...Werin...Werin nesekinin!

DIYA WE BI QURBANA WE!

Heşt heb zarûkên jinikê hebûn.

Jinikê serê sibê ji bo wan hêk kelandibû û anîbû ser sifrê. Wê heşt heb hêk kelandibû û li tevê zarûkên xwe belav kiribû; lê ji wê re hêk nemabû.

Lawikê ji diya xwe re got:

- Dayê ka ji te re nema?

Diya wî got:

- Ê lawo her yek ji we nîvê hêka xwe bide min temam e. Diya we bi qurbana we bibe. Ew tiştekî nexwe ji dibe.

ÎT Û MÎT KETIN HEV

Kuştina Mumcu berê ÎT û MÎT'ê kir hev. ÎT (Bi Tirkî navê wi li ser e) MÎT (Teşkîlata xerabi û fesadiyê) rabûn hev. Wê tam li hev bixistana. Binanaley ket navbera wan û ewha got: "Hawirdora me tije bûne gur, ÎT û MÎT bi hevdu re pevdiçin."

Li gor agahdariya ku kete destê me ÎT û MÎT ji ber sebebê jerîn ketin hev. MÎT'ê ji birayê xwe yê misilman re raporek şand û gok ku "İsraîliyan Mumcu kuştiye." Birayên misilman roporê zû belav kirin û raya giştî bi roporê dan hisandin. ÎT ji vî tawrê MÎT'ê acis bû, lê Binanaley ket navê û got, "Bila mele nebîne, heke bibîne ewê bibêje:

AAAADÎL Duzen

AAAADÎ MÎT.

KÛÇIKÊ TIRK!

Rojnameyek Irakî ji bo S. Demîrel gotiye: "Kûçikê Tirk dîsa hat di nav Ereban de pars kir û çû."

-Qenc û xweş kiriye.

MEDYA GÜNEŞİ ABONE FORMU

Adı, Soyadı :
Mesleği :
Adresi :

☐ 6 Aylık Abone Olmak İstiyorum.
☐ 1 Yıllık Abone Olmak istiyorum.

Abone Koşulları :
Yurt içi :
6 Aylık : 50 bin TL
1 Yıllık : 100 Bin TL
Yurtdışı :
1 Yıllık: 60 DM, 40 $

Hesap numarası :
Cemal Özçelik,
Yapı ve Kredi Bankası
İstanbul-Beyazıt Şubesi,
010322-6 Nolu Hesap

Lütfen abone bedelinin yatırıldığına ilişkin makbuzun bir fotokopisini gazetemize gönderin.

www.arsiv.org

KUŞTINA MUMCU Û HESABÊN DEWLETA TIRK

❊ Felat DİLGEŞ

Di roja 24.1.1993'an de nivîskarê Kemalîst Ugur Mumcu li Enqerê hate kuştin. Kuştina Ugur Mumcu demeke dirêj di çapemeniya Tirkiyê de cîh stand û ji bo dîtina qisasê/qisasên Mumcu qunciknivîsarên rojnameyan dest bi dedektîfiyê kirin. Her yek di dora xwe de li qisas geriya û bi awayê ku difikire vê bûyerê şîrove kir. Di gel rojnamevanan, siyasetmedarên Tirk jî di pirsa qisas de vala nesekinîn û hin beyanên gelek balkêş ji raya giştî û çapemeniyê re hatin kirin. Hinekan dîtina qisas kirin mesela "şeref û namûsê" û li ser namûs û şerefa dewleta Tirk soz dan.

Bêguman dîsa di pirsa dîtina qisasên Mumcu de beyana herî balkêş û rast ji alî serokkomarê Tirkiyê T. Ozal de hate kirin. Ozal vê beyana xwe li Amerîka kir. Jixwe Ozal her cara ku berê xwe dide riya Amerîka hin tiştên wusa davêje holê ku ev tişt bi rojan li Tirkiyê di rojevê de dimînin. Beyana Ozal a vê carê wusa pirr olan neda, lê dîsa jî divê li serê bê rawestin. Ew ji kuştina Kennedy, Kemal Turkler, Abdî İpekçi û sûîqasta li dijî xwe nimûneyan dide û digîhîje encamekê. Li gor dîtina Ozal wê ev cînayet neyê ronîkirin; lewra ev provaksiyon e û hêzên ku di pişt vê provaksiyonê de ne jî bidestxistina wan pirr zehmet e. Ozal pirsê tîne ser sûîqasta li dijî xwe û ewha dipeyive: **"Yê ku tetîk kişand hate girtin, lê yên ku li pey vê bûyerê bûn derneket; nehêştin ku bipeyive."** Ozal bi aşkerayî nebe jî navnîşana hin hêzên tarî û serdestê hukûmatê dide. Em ji vê beyana Ozal bi xwe jî têdigîhîjin ku li Tirkiyê serokkomartî, serokwezîrtî û hukûmatbûn di hinek merhele û bûyeran de pirr tiştan îfade nakin. Lewra îdarekar û xwediyê vê dewletê di pişt perdeyên gelek tarî de ne.

Rewş çi dibe bila bibe pêçiya vê dewletê di kuştina Mumcu de heye. Em nikarin bibêjin ev cînayet ji alî desthilatdariya siyasî de hatiye kirin û birêvebirên siyasî yên vê dewletê ji bûyerê agahdar bûn; lê belê em dikarin bibêjin ku ev cînayet raste rast bi kirinên vê dewletê ve grîdayî ne. Li Tirkiyê dewlet sazgehek yekserî nîne. Bi gotinek din xwediyê dewleta Tirk gelek in. Di nav avahiya dewleta Tirk de dewlet hene. Heta di nav vê dewletê de ne bi tenê dewletek, çend dewlet hene. Li Tirkiyê ordî dewletek, qontrgerîla dewletek, polîs dewletek, MÎT dewletek; carna dewlemendên Tirk bi xwe jî dewletek in. Ev devlet tev bi navê dewletekê tên zanîn û hesibandin. Lê belê di jiyanê de van dewletan çiqas nêzî hevdu bin û hevdu temam bikin jî, carna jî ew evqas ji hevdu dûr in. Gava ku qala dewletê bê kirin, divê dewletên dewletê ji bîr dernekevin.

Rewş çi dibe bila bibe pêçiya vê dewletê di kuştina Mumcu de heye. Em nikarin bibêjin ev cînayet ji alî desthilatdariya siyasî de hatiye kirin û birêvebirên siyasî yên vê dewletê ji bûyerê agahdar bûn; lê belê em dikarin bibêjin ku ev cînayet raste rast bi kirinên vê dewletê ve grîdayî ne. Li Tirkiyê ordî dewletek, qontrgerîla dewletek, polîs dewletek, MÎT dewletek; carna dewlemendên Tirk bi xwe jî dewletek in. Ev devlet tev bi navê dewletekê tên zanîn û hesibandin. Lê belê di jiyanê de van dewletan çiqas nêzî hevdu bin û hevdu temam bikin jî, carna jî ew evqas ji hevdu dûr in. Gava ku qala dewletê bê kirin, divê dewletên dewletê ji bîr dernekevin.

Cînayeta Mumcu û hesabên dewleta Tirk.

Dewleta Tirk gelek hesabên mezin li ser cînayeta Mumcu kir. Divê ku em li ser van hesaban bisekinin; bûyeran şîrove bikin û bigihîjin encamên rast. Pirsa dîtina qisasên Mumcu raste rast me kurdan eleqadar nake û wê hesabên siyasî jî pirr naguhere. Îlla ku ewê di pirsa qisasan de tiştek were gotin, em dikarin viya bibêjin: Qisas derê jî wê hêzên li pişt qisas tarî bimînin û dernekevin ronahiyê.

Sê hesabên girîng ên ku dewleta Tirk li ser pişta vê cînayetê dikir (dike) hebûn (hene: a) **Terorîzekirin û bi paşdexistina tevgera netewî ya gelê Kurd. b) Bi paşdexistina tevgera Îslamî ya Legal û îlegal c) Di nav gelê Tirk de birêkxistina tevgera Kemalîst.** Dewleta Tirk di van mijaran de çiqas bi ser ket ew jî mijara munaqeşê ye.

Herwekî tê zanîn dewleta Tirk li hember tevgera netewî ya gelê Kurd çiqas diçe dikeve rewşeke nebaş û roj bi roj mewziyên xwe hunda dike û ber bi paş vedikişe. Devleta Tirk, hem li hundir û hem jî li derve, li hember mafdariya tekoşîna gelê Kurd, meşrûyeta parastina şerê xwe yê qirêjî hunda dike, bi tenê dimîne û di têkiliyên xwe yê navnetewî de tecrît dibe. Berpirsiyarên dewletên Mêtinkar herdem doza Kurdan bi dirha (damga) terorîzmê tawandar kirin û şerê xwe yê qirêjî meşrû nîşan dan. Vê siyaseta derewîn heta îro jî pere kir; lê em dibînin ku îro ev çek hêdê hedî ji destê wan dertê û rûyê wan ê tarî xuya dike. Ev rewş tirsa wan zêdetir dike û tirs êrîş û provaksiyonên nû bi xwe re tîne.

Ugur Mumcu nivîskarekî Kemalîstê zana û çalak bû. Ew bi nivîskariya xwe dihat naskirin. Wî di gelek mijaran de dinivîsî û xebatên wî li ser dîrok û tevgerên siyasî yên Kurd jî hebûn. Dîtinên wî yên li ser Kurdan hergav dikarin bên munaqeşekirin; lê belê tu tişteki ku Kurd bi kuştina wî bi dest bixin tûne bû. Em dikarin bibêjin ku Kurd jî di vê zanînê de bûn. Ji ber ku hesabên dewletê yên pirralî hebûn, dewletê raste rast Kurdan ji kuştina Mumcu berpirsiyar nedît; lê belê wan ji bin zenê jî dernexist. Heke kuştina Mumcu biketa stûyê Kurdan, wê malzemeyek nedîtî biketa destê dewletê û dê teoriyên terorîzmê zû bi zû ji rojevê derneketina. Di gel ku dewletê Kurdan di binê şikê de hêşt jî, gelê Tirk bala xwe neda van çîrokên dewletê û di tu meşînekê de, di nebaşiya Kurdan de slogan nehatin avêtin. Ev jî tiştekî pirr girîng bû û tê wê manê ku gelê Tirk, hindik be jî doza gelê Kurd fahm kiriye.

Bi kurteberî kuştina Mumcu, di pirsa Kurdî de bi kêrî hêzên tarî û dewletê nehat.

Bi paşdexistina tevgera Îslamî

Derba leşkerî ya 12 îlonê bi qasî ku bi kêrî hêzên îslamî hat û wan xurt kir, bi kêrî tu kesî nehat. Hêzên îslamî piştî derba leşkerî bi awayekî berbiçav (somût) xurt bûn û di nav gel de piştgirî standin. Tevgera îslamî ya ji hev belavbûyî di nav çend salan de bû xwedî partî û rêxistinên mezin. Dîndarên ku bi saya 12'ê îlonê keysa xebat û rêxistinê dîtin, tu car vala nesekinîn û bi mîlîtanî xebitîn.

Pêşveçûna tevgera îslamî van salên dawî dewletê û nemaza hêzên Kemalist tirsand. Piştî kuştina Prof. Muammer Aksoy û Doç. Bahriye Uçok, her çiqas dewletê xwest ku vê tevgerê bi awayekî, bi paş ve bixe jî tu keys û fersendê nedît. Di hilbijartinên 1'ê Çirya Paşîn (1992) de Partiya Refahê (Refah Partîsî) deng (ray)ên xwe zêde kir û partiyên din ên Tirk li pey xwe hêşt. Vê rewşê jî kemalîstan gelek acis kir û tirsand. Ji aliyê din de, têkiliyên hêzên îslamî yên bi dewletên wekî îran û Suudî Erebîstanê re pirsa hêzên îslamî mezintir kir. Dewlatê dixwest ku bi awayekî vê tevgerê bi paş bixe lê belê tu keys nedidît.

Ev keysa ku dewlet li pey bû, bi kuştina Mumcu çêbû. Ji ber ku hinek hêzên îslamî jî kuştina Mumcu girtibûn ser xwe, vê carê behaneyak baş ji dewletê re derketibû. Çapemeniya dewletê bi ser hêzên îslamî de çû û di xwepêşandanan de gel li hember wan hat birêkxistin û bikaranîn. Di nav çend rojan de tepkiyak xurt li hember hêzên îslamî çêbû û bi vî awayî tevgera îslamî ya legal û îlegal hate bi paşxistin. Qanûna ku ewê xwendevanên "İmam Hatîbê" bi saya wê bikari bûna di dibistanên leşkerî de bixwînin di meclîsê de derbas nebû. Heke dewletê destûr bida meşîn û xwepêşandanan,îhtimalek mezin wê di nav hêzên îslamî û kemalîstan de şer derketa, lê dewletê zû pêşî li vî karî girt û nehêşt ku însiyatîfê ji destê xwe derxe.

Tevgera Kemalîst

Li Tirkiyê tevgera kemalîst heta îro bi destê dewletê û leşkeran hate birêxistin. Kemalîzm nebû siyaset û îdeolojiya gel û wekî sazgehek sivîl di civatê de cîh nestand. Êdî kemalîst bi vê rastiyê hesiya ne. Dixwazin ku kemalîzm di civatê de, di nav gel de cîh bistîne. U. Mumcu bi xwe jî tekoşîna vî karî dikir.

Piştî kuştina Mumcu, dewlet û çapemeniya xwe, li ser girîngiya di nav gel de birêxistina tevgera kemalîst sekinîn û di vî warî de gav hatin avêtin. Bi kurtî ew karên ku dewletê heta niha bi xwe dikir, ji niha bi şûn de dixwaze bi gelê Tirk bide kirin.

Têkiliyên dewleta Tirk û Îranê.

Tirkiye û Îran di pirsa parvekirina Kurdistanê de du şirîkên herî bi tecrûbe û kevn in. Dîroka hevkariya van herdû dewletan a li dijî tekoşîna gelê Kurd digihîje sed salan. Tirkiya ku di pirsa kurdistanê de li mîrasa împaratoriya Osmanî xwedî derket, bi şirîkê xwe yê Îranê re bê problem û bi hêsanî li hevdu kir. Pêşveçûna tevgera netewî ya gelê Kurd, van herdu şirîkan nêziktirî hevdu kir û ev şirîkatî bi peymanan heta roja me hat.

Şirîkatiya Tirkiye û Îranê piştî ku rejîma îslamî li Îranê di sala 1979'an de hate ser hukum jî bi awayekî baş dom kir. Lê belê rejîma îslamî tu car qîma xwe bi tenê bi şirîkatiya li ser Kurdistanê neanî. Ji demekê bi şûn de Îranê xwest ku rejîma xwe îhracî Tirkiyê bike. Dewleta Tirk ji vê hewldan û daxwaza Îranê agahdar bû, lê ji bo ku di pirsa Kurdistanê de xesarê negihîne hevkariya navbera xwe û Îranê, herdem bi pîvan tevger kir. Di gel viya dewlata Tirk nexwest ku rasterast bi dîndaran re jî were hember hev; jixwe pirsa Kurdî wê kiribû nav ritamê (batak) û bi ser de jî nikaribû vî barî hilbigire.

Xusûsiyetek dewleta Îranê ya girîng heye; ev dewlet di pirsa muxalîf û dijminên xwe de bi kîndariyek êşîrî tevger dike. Metodê wê yê herî navdar, ji holê rakirin (kuştin)a muxalîf û dijminan e. Sefaretxane (konsolosluk) yên Îranê ji her tiştî zêdetir bi vî karî re bilî (mijûl) dibin. Bi tenê li Tirkiyê heta niha bi dehan muxalîfên rejîma îslamî hatin kuştin û di van kuştinan de yek carekî jî qisas nehatin girtin. Kuştina Dr. Qasimlo, Dr. Şerefkendî û hevalên wan li Evrûpa bi wasita sefaretxaneyên Îranî çêbû.

U. Mumcu bi xwe jî muxalîfek rejîma îslamî ya Îranê bû. Ji ber vê yekê îhtimalek mezin tiliya Îranê jî di vî karî de heye. Di kuştina Mumcu de dewleta Îranê û Tirk şirîk in. Lê belê Tirk newêrin bi ser Îranê de herin, ji ber ku naxwazin şirîkatiyên xwe yên girîng û mezin xera bikin.

Dewlet bi devê xwe şihitî.

Di pirsa cînayetên "qisasnediyar" de dewleta Tirk bi devê xwe şihitî û li ser sûc hate girtin. Li ser kuştina Mumcu, Demîrel ewha got : "Li Tirkiyê ji bilî sê cîneyetan, tu cînayetên qisasnediyar tunin. Dewlet qisasên hemû cînayetan dizane." Ev beyan ji me Kurdan re pirr enteresan nehatin. Lewra em jî dizanin kî me dikuje û kî me dide kuştin. Em baş dizanin ku di nav sînorên "Tirkiyê" de li ku derê Kurd bên kuştin, destê dewletê di xwîna wan de heye. Di gel ku me bi qisasên van cînayetan dizanibû jî, dewletê peyva cînayetên "qisasnediyar" derxistibû. Dewlet bi devê xwe şihitî û li ser sûc hate dîtin.

Apê Musa dîsa bi pêsîra dewletê girt, lê ewê êdî qet bernede; heya ku ev dewlet di nav lepên wî de can bide.

MEDYA GÜNEŞİ

● Sahibi: **Cemal Özçelik** ● Genel Yayın Yönetmeni : **Osman Aytar** ● Yazı İşleri Müdürü: **Salih Bal** ● Diyarbakır Temsilcisi: **Vahit Aba** ● Ortadoğu Temsilcisi: **Ahmet Cemal** ● Güney Kürdistan Temsilcisi: **Azad Şatehî** ● Avrupa Temsilcisi : **Halim Can** ● Muhabirler: **Bavê Azad, Mahmûdê Malazgirtî** (Almanya) ● **Cumali Gökalp** (Hollanda) ● **Ferman Seyid** (Danimarka) ● **Halis Kınalı** (İsviçre) ● **Seyda Alpşen** (ingiltere) ● **Ahmet Yüzer** (Norveç) ● **Rojen Xerzî** (Fransa) ● **Serdar Dicle** (Rusya) ● **Baran Jiyan** (Yunanistan)

● **Yönetim Yeri**: Guraba Hüseyinağa Mah. Dağarcık Sok. Sultan Mehmet Han. No:32/B D:23 Tel-Fax: 631 25 15 Aksaray-İstanbul ● **Diyarbakır Bürosu**: Güçlü Pasajı Kat:3 Dörtyol Tel-Fax: 21 80 74 Diyarbakır ● **İzmir Bürosu**: Cumhuriyet Bulvarı Konak İşhanı No:24 Kat:8/806 Konak/İzmir ● **Avrupa İlişki Adresleri**: H.Can, BOX:15216 161 15 Bromma **Sweden**; M.Malazgirtî, Amande Str.58, 2000 HH 56 **Germany**

● **Abone Koşulları:** Yurtiçi / 1 Yıllık: 100 000 Tl, 6 Aylık: 50 000 Tl, Yurtdışı / 1 Yıllık:60 DM, 40 $ ● **Yurtdışı Fiyatı** / İsveç: 10 SKR, Danimarka: 10 DKR, Norveç: 10 NKR, Almanya: 3 DM, Fransa: 10 FF, İngiltere: 1 Pound, İsviçre: 2.5 SFr. Hollanda: 3 Florin

● **Hesap No:** Cemal Özçelik, Yapı ve Kredi Bankası, İstanbul Beyazıt Şubesi, 010322-6 Nolu Hesap ● **Dizgi:** Şilan Dizgi ● **Baskı** : Aydınlar Matbaacılık